

DE GILDETROM

Driemaandelijks tijdschrift over de Noordbrabantse schuttersgilden

48e jaargang 2001 afl. 3

Jeugdvendelier Bruno Vaz Baptista (15) van het gilde Sint Antonius-Abt uit Blitterswijck brengt live vanuit Den Haag verslag uit van het Oranjeruwwelijk tussen prins Constantijn en prinses Laurentien

DE GILDETROM

Driemaandelijks tijdschrift
Over de Noordbrabantse schuttersgilden
uitgave van de Stichting De Gildetrom
ISSN 1380-233X. Jaargang 48 (2001), afl. 3

Hoofredactie

Ad (A.H.P.J.) Dams
Loon 7
5581 VH Waalre
tel. 040-2213365
E-mail: addams@wxs.nl

Redacteuren

Eur. Gem. Hist. Schutt.

Mathieu (M.E.M.) v.d. Voort
Valklaan 6
5613 EC Eindhoven
tel. 040-2438521

Noordbr. Federatie

Reinier Haase
Wapendragerstraat 40
5641 GT Eindhoven
tel. 040-2811527

Kwartier van Oirschot

Henk (H.C.P.) van Hout
De Gaanderij 31
5688 TR Oirschot
tel. 0499-571258

Peelland

Rien (M.H.G.) van Horik
Postel 45
5711 ET Someren
tel. 0493-496998

Administratie en abonnementen

Lau (L.G.J.) Huijbers
Dr. de la Courtstraat 71
5421 JG Gemert
tel. 0492-361855

Maasland

Kees v.d. Bruggen
Vlasmeersestraat 53
5261 TB Vught
tel. 073-6564860

Kempenland

Marcel v.d. Heijden
Eindhovenseweg 73
5664 HD Geldrop
tel. 040-2856074

Land van Cuijk

Henk Christiaans
Koperwiekstraat 8
5451 XN Mill
tel. 0485-453439
06 50 82 13 63

Baronie en Markiezaat

Adrie (A.G.) Boot
Korte Brugstraat 28
4871 XS Etten-Leur
tel. 076-5013270

Betalingen

Rabobank Gemert
rek.no.: 13.45.08.874
Stichting De Gildetrom
Girorekening van deze
bank: 839132

Voorwaarden

Abonnementsprijzen 2000:

collectief abonnement f 13,25;

(meer dan twee per gilde)

Particulier abonnement f 18,25

Buitenlands abonnement f 22,50

Aanmaningskosten f 5,-

Abonnement dient bij vooruitbetaling te worden voldaan. Het wordt geacht te worden voortgezet, tenzij opzegging voor 1 november geschiedt. Abonnementen kunnen elk moment ingaan.

De redactie houdt zich het recht voor, teksten naar beste weten en in ieders belang te redigeren.

Advertentietarieven worden op aanvraag medegedeeld.

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt op welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de stichting De Gildetrom.

Vormgeving & lay-out: Paul Kemper DTP Services.

Druk: Drukkerij Vos, Gemert.

TER INLEIDING

„De zomermaanden zijn drukke maanden, want dan heeft iedereen vrij en dan worden er allerhande activiteiten op touw gezet om ervoor te zorgen, dat al die mensen zich niet vervelen.” Die wat kinderlijke uitspraak kwam uit de mond van een inderdaad wat jeugdige persoon die een tegenstelling had ontdekt tussen 'vakantie' en 'drukte', die in tijd samenvielen. Een schooljaar is druk, maar vakantie kan evengoed druk zijn en als je het dan hebt over 'zich vervelen', dan ... eh ... eh ...!

Maar goed, dat kind zag in, dat sommige dingen tegelijkertijd kunnen voorkomen en dat zo iets soms tot verrassende conclusies kan leiden. En dat het dikwijls juist die tegenstellingen (of: verschillen) zijn, die het kijken leuk maken. Je blijft dan kijken, luisteren, proeven en natuurlijk ook: lezen. En ontdekken. Ontdekken, dat de wereld en het leven van verschillen en tegenstellingen aan elkaar hangt. Ontdekken, dat al die verschillen en tegenstellingen geen bedreiging vormen, maar juist de gang erin houden, voorkomen dat het leven eenheidsworst wordt, waarvan het einde precies zo is en smaakt als het begin. Dat elke mens hetzelfde is en doet, even oud blijft of dat iedereen op dezelfde tijd de pijp aan Maarten geeft. Dat elke Gildetrom hetzelfde is, gevuld met steeds hetzelfde bericht. Ziezo, we zijn er weer.

Natuurlijk lopen ook redacteuren van De Gildetrom in het echt en bij wijze van spreken af en toe mee in de optocht en lopen dus kans, bekeken te worden als nummer zoveel van hetzelfde. Voor de 'oplettende lezertjes' proberen wij echter steeds iets verrassends te bieden. En als je in de optocht loopt, kijk je toch ook naar wie er langs de kant staan? Zo ontdekten we een nieuwe kringvoorzitter en zagen jeugd, een Landjuweel met veel paraplu's, veel jeugd, een bijzonder huwelijk, schrijvende en bellende jeugd, druk organiserende en feestende gildebroeders, kersverse koningen en droeve optochten. Kijk met ons mee, en als er iets te melden is, trek ons dan gewoon even aan de mouw, zwaai even of schrijf, bel, mail of fax. Zo houden we samen De Gildetrom afwisselend.

Ad Dams

Bij de voorplaat

Het gilde niet van deze tijd? De 15-jarige jeugdvendelier Bruno Vaz Baptista van Sint Antonius-Abt uit Blitterswijk laat zien dat het in de praktijk anders is. Voorzien van moderne communicatie-apparatuur heeft hij rechtstreeks contact met de studio van de lokale omroep in zijn woonplaats om het laatste nieuws te geven over de situatie in Den Haag op zaterdag 19 mei 2001. Daar werd het Oranjehuwelijk voltrokken tussen prins Constantijn en prinses Laurentien en Bruno stond, als één van de vijftig jeugdvendeliers in de zgn. burger-erehaag, met z'n neus vooraan. Deze jeugdige gildebroeder doet dat met zichtbaar veel plezier.

Van de administratie

De administrateur verzoekt allen vriendelijk maar zeer dringend, tijdig adreswijzigingen door te geven. U voorkomt daarmee onnodige kosten en ergernis.

Sluitingsdatum inzenden kopij redacteuren afl. 4 2001

8 oktober 2001 (verschijnt 2e helft december 2001)

Medewerkers aan dit nummer

J. Aarts, M. Arts, J. Bax, A. Boon, J. v.d. Broek, H. v.d. Broek, J. Daris, J. van Doremalen-van Loon (foto's), E.-J. van Eggelen, F. Elshout, J.A. Geelen, J. van Gils, G. Gorselink, J. Goudsmits, P. ten Haaf, W. Hamers, Th. van Hattum, J. Heijnen, Hendriks, L. Heupts, F. Jansen (foto's), G. de Jong, J. Klerks, L. Konings, P. van Kuijen, N. van Meeuwen, F. Meeuws, A. Meyer, F. van Miert, F. Moolenaar, G. van Pelt, F. Pinggen, J. van Rooij, H. van der Sanden (foto's), J. Schakenraad, H. Schilder, G. v.d. Schoot, T. Smits, G. Teunissen, J. Verheijen, Verschuur, K. v.d. Voort, E. Vos, F. Vriens, L. Welten, v.d. Wiel, T. Wijtenburg, van Zutphen

NATTIGHEID IN HELMOND IS MET GEEN PEN TE BESCHRIJVEN

Ruim zeven jaar hebben de Noordbrabantse schuttersgilden erop gewacht: een Landjuweel. Na Etten-Leur (1987) was in 2001 Helmond aan de beurt. Maar treurnis alom. Wat een hoogtepunt had moeten worden, viel op de dag zelf - zondag 17 juni - letterlijk en figuurlijk in het water. De nattigheid is haast met geen pen te beschrijven.

door Kees van der Bruggen

Helmond stond meer dan een week in het teken van het Landjuweel. In de aanloop naar dé grote dag, werden door de vier organiserende gilden in Helmond tal van culturele en folkloristische evenementen gehouden, waarbij de zon zich meestal van haar beste zijde liet zien. Op de grote slotdag opende de hemel - na een sfeervolle misviering in de openlucht - wagenwijd haar sluizen. Nat, nat, nat en nog eens nat. Tijdens de optocht van de ruim 145 deelnemende gilden met ruim vierduizend gildebroeders en -zusters, tijdens de massale opmars en tijdens de wedstrijden, die daardoor ook niet allemaal naar behoren konden worden afgewerkt. Voorts was de conditie van het feestterrein van dien aard (geen drainage) dat de gilden al spoedig als het ware in een grote modderpoel rondartelden. Bovendien was het vaderdag en met een doorweekt gildetenue wilde vaderlief maar al te graag (en snel) naar huis. Aanleiding voor het Landjuweel in Helmond was het 600-jarig bestaan van

het plaatselijke Sint Catharinagilde. Voor de gelegenheid was een organisatie gevormd met drie andere gilden: Sint Antonius Stiphout, Sint Antonius-Abt Mierlo-Hout en de Schutterij der Colveniers Helmond. Een fotoverslag.

Ook hun gezichten staan op zwaar weer: ➡ Commissaris van de Koningin mr. Frank Houben, federatievoorzitter Tom van der Weijden en federatiebestuurslid Hennie Hoppenbrouwers (v.l.n.r.)

Jong en oud moeten afzien als ze in een lange optocht door een kletsnat Helmond trekken

Veel (interfederatieve en internationale) belangstelling voor de sfeervolle openluchtmis vanaf het Caratpaviljoen bij de Warande

Eén week voor het Landjuweel verzorgen het Sint-Servatiusgilde en Harmonie Sint Cecilia, beiden uit Lieshout, een vendelconcertato

Mgr. A. Hurkmans krijgt onder moeders' paraplu uitleg over het vrijen van de schutsboom

„Houdt er de moed maar in” zingen deze tamboers uit Bakel luidkeels als ze in stromende regen de massale opmars inzetten

Met een glas bier in de hand en 'een dak boven de hoge zij' valt er toch nog te lachen

De feesttent als toevluchtsoord om een potje te kaarten

Het is een natte bedoening met weinig publiek, verscholen onder talrijke paraplu's, als de massale opmars een aanvang begint

De groet met het vaandel tijdens de consecratie

Catharina-hoofdman Eef Luyben (r) ontvangt van burgemeester Van Elk de Stadspenning van de gemeente Helmond

Alle deelnemers, zoals Henk Berkens van Sint Antonius-Abt uit Lierop, krijgen een herinneringsschild

De hoofdman van het gilde uit Soerendonk (l) neemt van burgemeester Wim van Elk een speciale medaille aan, beschikbaar gesteld door H.M. Koningin Beatrix vanwege de betrokkenheid van de jeugdleden van dit gilde

Het 600-jarig bestaan van het Helmondse Sint Catharinagilde vormt de basis voor het Landjuweel

Reportage

Op bevel van H.M. Koningin Beatrix alsnog vendelhulde

JEUGDVENDELIERSTAAAN VOORAAN BIJ ORANJEHUWELIJK

Door een speciaal bevel van Hare Majesteit Koningin Beatrix hadden de militaire autoriteiten en andere gezagsdragers in Den Haag op zaterdag 19 mei het nakijken. Vijftig jeugdvendeliers uit Noord-Brabant konden alsnog een vendelhulde brengen ter ere van het Oranjebruidspaar Constantijn en Laurentien.

door Kees van der Bruggen

Voor het jonge, stralende prinselijke Oranjepaar, prins Constantijn en prinses Laurentien, werd 19 mei een onvergetelijke dag. Maar zeker ook voor de vijftig jeugdvendeliers uit de provincie Noord-Brabant. Zij 'marcheerden' in hun kleurrijke uniformen en dito vaandels fier en trots voorop in een lange stoet van burgervertegenwoordigers uit alle provincies, die bereid bleken een erewacht voor de jongste zoon van de koningin en prins Claus te vormen. De jeugdvendeliers, jongens en meisjes, in leeftijd variërend van zes tot achttien jaar, kregen een speciale plaats bij de ingang van de Grote- of Sint Jacobskerk. Hier voltrok zich de kerkelijke bevestiging van het huwelijk.

Incident

Even dreigde die dag voor de jeugdvendeliers onvergetelijk te worden, maar dan in de negatieve betekenis. De Noordbrabantse jeugd was keurig op tijd op de hun toegewezen standplaats bij de kerk. Gelukkig stonden ze aan de goede kant van de zon. Want niet alleen in de buurt van de Noordzee waait het, zeker ook in de buurt van een kerk.

Jos van de Ven, voorzitter van de federatieve commissie vendelen, die met trots kan terugzien op de waardige vertegenwoordiging uit Noord-Brabant, wilde graag laten zien dat de schuttersgildejeugd meer in de mars heeft dan alleen het vormen van een erehaag. Hij wilde

Prinses Laurentien en prins Constantijn zwaaien en lachen vanuit de open koets enthousiast naar de vendeliërs die een erehaag vormen

een kleine, ingetogen vendeldemonstratie aanbieden. Was het niet aan het bruidspaar dan toch zeker aan de duizenden bezoekers die zich rond de kerk hadden verzameld. Een gepast moment leek hem de tijdspanne wanneer het prinselijk paar elkaar het ja-woord in de kerk gaf. Tevoren was dit ook met vertegenwoordigers van zowel de provincie Noord-Brabant als Zuid-Holland doorgesproken en akkoord bevonden.

Maar wat schetst zijn verbazing? De militaire autoriteiten en andere gezagsdragers ter plaatse vonden het bij nader inzien geen goed idee en vooralsnog werd de vendelhulde geheel afgeblazen. Terwijl de Chef van het Militaire Huis van Hare Majesteit de Koningin, Luitenant-generaal J.F.G.A.M. Maas, had verzocht een burgerafvaardiging te verzorgen. Teleurstelling alom. Bij organisator Jos van de Ven, de meegereisde medewerker van de Afdeling Kabinet van de Commissaris van de Koningin in Noord-Brabant, de heer Hans Jager, maar zeker bij de vijftig jeugdigen en jongeren. Totdat een klein wonderdje gebeurde.

Wondertje

Vóór de koninklijke stoet zich naar de

In het provinciehuis van Zuid-Holland volgt 's morgens een traktatie met een oranjegebakje

Met de Noordbrabantse vlag voorop gaat het in optocht naar de Grote of Sint Jacobskerk

Vendeliërs staan gereed om het Oranjebruidspaar te verwelkomen

kerk begaf, werd de burgerafvaardiging uit alle provincies geïnspecteerd door de Gouverneur van de Residentie, generaal-majoor C.N.J. Neisingh. Bij het zien van de Brabantse jeugdvendeliërs stapte hij met twee secondanten pardoes op Jos van de Ven af. Hij vertelde dat hij van Hare Majesteit persoonlijk opdracht had gekregen mede te delen dat de vendeliërs alsnog een ingetogen vendeldemonstratie mochten brengen tijdens de tijd dat het huwelijk in de kerk werd bevestigd. Vreugde alom. Koningin Beatrix moet derhalve tevoren duidelijk geïnformeerd zijn geweest van de goede bedoelingen van de jeugdigen uit Noord-Brabant. Op haar bevel kregen de militaire autoriteiten en andere gezagsdragers het nakijken.

Warm onthaal

Toen de koninklijke stoet naderde, voorafgegaan door grote militaire- en politie-escortes in gala-uniform te paard, ontstond nog enige paniek. Door de straffe wind wapperden de vendels uitbundig en menig trotse berijder te paard had hierop niet gerekend. De paarden waren moeilijk in bedwang te houden. Dit leverde norse blikken van hun berijders op richting de gildevendeliërs. Door aanwezigingen van Jos van de Ven was dit euvel snel verholpen en werden de punten van de vendels stevig in de hand geklemd. Zodat in ieder geval koningin Beatrix, prins Claus, kroonprins Willem-Alexander, Máxima en het Oranjebruidspaar in hun koetsen geen hinder ondervonden van 'opstandige' paarden. Door alle koninklijke hoogheden werden de vendeliërs enthousiast toegezwaaid en gelachen. Kortom: een warm onthaal.

Gul applaus

Terwijl de plechtigheden in de Grote Kerk volop in gang waren, kwamen catering-militairen de jeugdvendeliërs verwennen met koffie, thee, gevulde koeken, frisdrank en snoepgoed. Daarna kon voor de vendeliërs het echte werk beginnen. Niet direct voor het bruidspaar, maar alvast wel voor het duizendkoppig

publiek dat geduldig wachtte. Ondanks de wind op het kerkplein (met in alle windhoeken waaierende gildehoeden en

Terwijl het huwelijk in de kerk wordt voltrokken, geven de jeugdige gildeleden een vendeldemonstratie aan het talrijk wachtende publiek

-baretten) werd het een waardige vendeldemonstratie die beloond werd met een gul applaus, zelfs van de oud-strijders en de Gouverneur van de Residentie. Al met al een aardig intermezzo. Ruim vóór het bruidspaar de kerk verliet, stond de Brabantse afvaardiging opnieuw keurig in het gelid voor de erehaag. Ook nu hetzelfde tafereel als aan het begin: wederom inspectie door de generaal-majoor Neisingh en zijn twee secondanten. Ook nu werd alles in orde bevonden. Bij het passeren van de Brabantse erehaag kreeg de jeugd van prins Constantijn en prinses Laurentien een hartverwarmende begroeting.

Aandenken

Hierna ging de Brabantse afvaardiging voorop in een lange stoet richting het Zuidhollandse provinciehuis. De locatie waar 's morgens ook werd verzameld. Hier kreeg iedereen een rijk gevuld lunchpakket. Commissaris van de Koningin voor de provincie Zuid-Holland, Jan Franssen, dankte alle deelnemers aan de burgerafvaardiging voor hun inzet. Hij overhandigde iedereen een foto van het kersverse bruidspaar als blijvende herinnering en een speciaal vervaardigd tablet 'prinselijke' chocolade als min of meer tijdelijk aandenken. Hierna werd door alle deelnemers per luxe touringcar de thuisreis aanvaard.

Jeugdvendeliër Bruno Vaz Baptista (15) van het Sint Antonius-Abt-gilde uit Blitterswijk belt live vanuit Den Haag een verslag door naar de lokale omroep

Dag van hun leven

Op de terugreis naar het vertrekpunt, het provinciehuis in 's-Hertogenbosch, werd duidelijk dat de jeugdvendeliërs de 'dag van hun leven' hadden beleefd. Zo dichtbij al die koninklijke- en prinselijke personen en dan ook nog eens helemaal voorop staan en een vendeldemonstratie geven, is het einde, beseften velen. In de bus sprak ook Hans Jager van het Kabinet van de Commissaris van de Koningin in Noord-Brabant een welgemeend woord van dank. De eerstvolgende werkdag zou hij meteen positief rapport uitbrengen aan Commissaris Frank Houben. Bij het provinciehuis was een grote schare vaders en moeders verzameld die hun kroost kwamen ophalen en benieuwd waren naar de ervaringen. Velen hadden hun zoon of dochter reeds live op tv gezien en het geheel geregistreerd op de video. Na een groepsfoto gemaakt te hebben, vertrok iedereen een beetje moe, maar wel vol onvergetelijke indrukken, huiswaarts. ■

Het complete gezelschap jeugdvendeliërs en begeleiders voor het provinciehuis in Den Bosch

Reportage

Federatiekampioenschap boogschieten-op-wip Netersel

SCHUTTERS KENNEN GEEN STRESS IN ÉÉN VAN DE ACHT ZALIGHEDEN

Geen stressgevoel bij de deelnemers aan het federatiekampioenschap boogschieten-op-wip 2001 dat werd gehouden in Netersel, één van de Acht Zaligheden. Met een opkomst van 165 schutters is de organisatie dik tevreden.

door Kees van der Bruggen

Met een onbewolkte hemel en een temperatuur van 26°C had het Sint Brigida-gilde uit Netersel het op zondag 13 mei beter getroffen dan het Sint Joris- en Sint Catharinagilde uit Gemonde. Hier werd in 2000 het eerste federatietoernooi boogschieten op wip gehouden. Vorig jaar stormde het, takken lagen over de wegen en alom werd gevreesd dat alle inspanningen van de 'Gimmense' organisatoren tevergeefs zouden zijn. Toch werd dit eerste toernooi ondanks de genoemde handicaps ook toen een succes.

Hoe anders waren de weersomstandig-

heden dit jaar op het sfeervolle sportpark De Groesbocht aan de Polderdijk in één van de zogenaamde Acht Zaligheden.

Gekostumeerde opkomst

Het aantal deelnemers bij de voorinschrijving bedroeg tweehonderddertig. In werkelijkheid kwamen er honderdvijfenzestig schutters opdagen uit de kringen: Kempenland, Land van Cuijk, Maasland, Peelland en Het Kwartier van Oirschot. Vanuit Baronie en Markiezaat bleek geen belangstelling. Toch is voorzitter Marc M.J. Pijnenburg van de federatieve commissie boogschieten-op-wip met het deelnemersveld van 165 uiterst tevreden. „Mogelijk hebben enkelen afgehaakt vanwege Moederdag of omdat het een van de eerste zondagen is met mooi weer. Degene die er zijn, blijken uiterst gemotiveerd en gedreven”, aldus Pijnenburg. Hij vervolgt: „Daarnaast zijn ook de meeste deelnemers gestoken in hun gilde-uniform”.

Dat deed met name Jo van den Biggelaar van het federatiebestuur deugd. Bij ontstentenis van de penningmeester van de NBFS en tevens voorzitter van het Kwartier van Oirschot, Hans Schreuder, mocht hij de opening van het toernooi verrichten. Zijn vreugde over de gekostumeerde opkomst stak hij daarom niet onder stoelen of banken.

Uitslagen in kort bestek

Kampioen boogschieten op wip (indivi-

Het is goed toeven op het toernooiveld van sportpark De Groesbocht

duel/personeel) werd Henk Jans van het Sint Antoniusgilde uit Beers.

Het Korpskruis is behaald door het korps van de O.L.V. Broederschap uit Oirschot, bestaande uit Piet Schellekens, Alois Schellekens, Ad Aarts en Leo Schellekens. Dit korps wist 59 van de zestig te verdienen punten te behalen. Het viertal gevormd door Johnny van der Leest, Wilfred van der Leest, Wim van der Leest en Martin van de Loo van het gilde Sint Joris en Sint Catharina uit Gemonde legde beslag op het Viertallenkruis van de federatie. Zij behaalden 57 van de maximaal zestig te behalen punten.

Voor de goede orde: voor het Korpskruis komen in aanmerking gilden die voor het koningschieten de kruisboog als wapen hanteren. Aan de wedstrijd om het Viertallenkruis mogen gilden meedoen die naast het geweeschieten óók het schieten met de kruisboog actief beoefenen. Het totale toernooi besloeg 165 deelnemers. Hiervan wisten 35 deelnemers vijftien punten te bereiken.

Alvorens het strijdperk te betreden is er tijd voor een sigaretje, een drankje en een gemoedelijk praatje onderling. Van stress géén sprake

Volgend jaar in Zeelst

Het volgend federatietoernooi vindt plaats op zondag 12 mei 2002 in Zeelst, in kring Kempenland bij het O.L. Vrouwegilde. Mogelijk wordt dit gecombineerd met het federatietoernooi geweeschieten om de animo voor de schietdiscipline kruisboog te stimuleren. ■

Een officieel tintje aan het federatietoernooi wordt verleend door (v.l.n.r.) Marc Pijnenburg (voorzitter federatiecommissie), Fons Coppelmans (hoofdman organiserende gilde), Wim van der Linden (wethouder Sportzaken gemeente Blad), Jo van den Biggelaar (namens NBFS, kringsecretaris Het Kwartier van Oirschot), Henk Michiels (wedstrijdsecretariaat, tevens koning Sint Brigida Netersel) en Jan van Riel (raadshere Het Kwartier van Oirschot)

Europese Commissie ontvangt EGS-bestuur met open armen

BRUSSEL ZIET NOODZAAK INTERNATIONALE VERBROEDERING TUSSEN SCHUTTERS-GILDEN

Met een grote zak vol euro's of een flinke cheque had het dagelijks bestuur van de EGS niet verwacht huiswaarts te keren. Maar het begin is gemaakt. In Brussel weet men nu waar de overkoepelende organisatie van gilden en schutterijen binnen Europa voor staat. Op hoog niveau (tot aan de Europese Commissie) is een delegatie met open armen ontvangen.

Reeds jaren streeft de Europese Gemeenschap der Historische Schuttersgilden (EGS) naar een ontmoeting met verantwoordelijken van de Europese Gemeenschap (EG) te Brussel. Op 19 en 20 juni 2001 was het eindelijk zover. Door bemiddeling van Europarlementariër dr. Peter Liese uit Meschede werd het presidium van de EGS ontvangen in Brussel. Doel van de eerste kennismaking was om de EGS aan zoveel mogelijk parlementsleden en aan de leden van de Europese Commissie te presenteren. De EGS-delegatie werd aangevoerd door president Juan graaf t'Kint de Roodenbeke.

Subsidie uit EG-kas

Opdat alle neuzen naar dezelfde kant stonden, werd het eerste gedeelte van dinsdag 19 juni in Brussel benut om tussen het dagelijks bestuur van de EGS tot onderlinge afstemming te komen. Deze voorbespreking was opgezet door Lothar Heufts, de secretaris-generaal. Daarna ging het gezelschap naar de Rue Wiertz, het kloppend hart van alle Europese activiteiten. Na de strenge toegangs- en veiligheidscontroles gepasseerd te zijn, werd de delegatie ontvangen op de achtste verdieping van het parlementsgebouw door eerdergenoemde dr. Peter Liese. Met hem werd onder meer besproken hoe de EGS in de toekomst in aanmerking kan

komen voor een subsidie uit de EG-kas.

Pluim voor EGS

Vervolgens volgden diverse sessies tussen enerzijds parlementsleden en aan de andere kant van de tafel de gesprekspartners namens de EGS. Voornaamste gespreksonderwerp was steeds: Wat kan de EG doen om de idealen van de EGS daadwerkelijk te realiseren. Vanuit het Europees Parlement waren de gesprekspartners onder andere: mevrouw Ria Oomen (NL), mevrouw Keppelhoff-Wiechert (D) en mevrouw Ruth Hieronymi (D). In de loop van de middag schaarde de vice-president van het Europees Parlement, dr. Ingo Friedrich, zich bij het gezelschap. Hij bleek goed voorbereid. Friedrich is van mening dat er - zeker voor een organisatie als de EGS - ruimte moet worden gevonden in het huishoudbudget van de Europese Unie. Friedrich roemde de EGS als voorbeeld van een overkoepeling in culturele- en historische zin. Hij ging zelfs nog een stapje verder: „Tot nu toe zijn er nog maar weinig organisaties in Europa als de EGS die zich weten te mobiliseren en kracht uitstralen”. Toch waarschuwde hij dat er binnen een verenigd Europa nog een lange weg is te gaan, voordat er wordt besloten een budget in het huishoudboekje op te nemen voor de EGS en soortgelijke koepels. Tussen het eerste contact en een

Het EGS-bestuur op lobbypad bij de Europese Commissie. De EGS vice-presidenten Bernd Hellwig (D) en Leo Stals (NL), Frans Wolters (NL) en Katharina Heufts (v.l.n.r.). Uiterst rechts Caroline Mierop, de Commissaris die binnen de EC belast is met de portefeuille Cultuur.

werkelijk budget kunnen jaren verstrijken.

Lobby

De waardigheid waarop het EGS-gezelschap zich de eerste dag presenteerde, bleek gevolgen te hebben op de tweede dag van het werkbezoek. Door bemiddeling van EG-medewerkers uit verschillende landen kwam men woensdag 20 juni in contact met de Europese Commissie. In eerste instantie met de Commissaris die binnen de EC belast is met Cultuur, mevrouw Caroline Mierop. De EGS kreeg de mogelijkheid nogmaals de doelstellingen en bevoegdheden uiteen te zetten. Vooral was de Commissie geïnteresseerd in de verschillen tussen historische schuttersgilden en schietsportverenigingen. Over en weer volgde een openhartige discussie. Het EGS-bezoek aan Brussel werd afgesloten met een gesprek met de heer Brunagel, plaatsvervangend kabinetschef van mevrouw Nicole Fontaine, de president van het Europees Parlement. Hij verklaarde, na een uiteenzetting van secretaris-generaal Lothar Heufts, dat de EGS met haar ideeën en doelstellingen zeker een plaats in een verenigd Europa verdient. Brunagel beklemtoonde dat hij de noodzaak van internationale verbroedering tussen schuttersgilden terdege onderschrijft. Wat dat betreft zit hij op dezelfde lijn als de EGS.

Begin gemaakt

Het dagelijks bestuur van de EGS kijkt na afloop tevreden terug op de tweedaagse Brussel-trip. Heufts: „Wij hadden niet verwacht met een vette cheque naar huis te keren. Dat was ook niet de bedoeling. Wij zochten een platform om de belangen van de EGS bij de Europese Commissie onder de aandacht te brengen. Dat platform hebben we nu gevonden. Wij zullen nu onze koers richting EU verder vorm moeten geven en vooral de opgebouwde contacten moeten koesteren en onderhouden. Het begin is nu daadwerkelijk gemaakt”. ■

Een deel van de EGS-delegatie voor het gebouw van de Europese Commissie in Brussel. Derde van links EGS-penningmeester Louis Litjens; vierde van links EGS vice-president Leo Stals

INTERVIEW

Odi Bouwmans nieuwe voorzitter Land van Cuijk:

IK BEN GEWOON GECHARMEERD VAN HET GILDEWEZEN

De charme van het gildewezen vormt de voornaamste drijfveer van Odi Bouwmans om de voorzittershamer van het Land van Cuijk te hanteren. „De gildewereld heeft mij altijd getrokken en getroffen”. In 2002 komt hij met een beleidsplan. „Je moet sleutelen aan kwaliteit, maar niet ten koste van de kwaliteit van de autonome gilden”.

door Kees van der Bruggen en Henk Christiaans

Tijdens de jaarvergadering van de kring van schuttersgilden Land van Cuijk op 6 januari 2001 is drs. Odi P.M. Bouwmans (57) uit Boxmeer met algemene stemmen verkozen tot voorzitter. Hij is de opvolger van C.W.J. baron de Weichs de Wenne, die deze functie meer dan dertig jaar vervulde. Op 23 juni is Bouwmans als zodanig geïnstalleerd. Wie is Bouwmans en wat voor beweegredenen heeft hij om zich in de Brabantse schuttersgildewereld te storten?

Gefascineerd als jongetje

„Dat het gilde mij met de paplepel is ingegeven kan ik niet zeggen”, zo begint Bouwmans een gedreven betoog. „Ik heb er wel altijd affiniteit voor gehad.

„MET DE GILDEN HEB IK ALTIJD AFFINITEIT GEHAD”

Dat begon reeds als klein kind. Bij ons in Deurne, waar ik geboren ben, waren er twee gilden: de rode en de groene schuts. Ik was altijd gefascineerd als die door het dorp trokken. Hun optochten vond ik prachtig. Ik ben eens aan de aandacht van mijn moeder ontsnapt en ging met het gilde mee. Geweldig vond ik dat. Later, tijdens mijn studie Nederlands aan de Universiteit van Nijmegen, bleven de gilden op een of andere manier mijn pad kruisen. Onder meer via mijn studie over de Rederijkers met hun Landjuwelen”.

Van leraar naar loco

Maar ook later, als leraar Nederlands voor de klas van 1970 tot eind 1989, kwam hij de schuttersgilden tegen. Eerst in de gemeente Bakel en Milheeze. „Ik had de mazzel dat ze daar ook actieve gilden kenden”. Bovendien werd hij in 1982 loco-burgemeester van diezelfde gemeente Bakel en Milheeze. Bouwmans kreeg toen gelegenheid vanuit die functie meer een kijkje in de gildekeuken te werpen. Hij is toen tot het besef gekomen dat gilden ook in tegenwoordige tijd een actieve rol in de plaatselijke gemeenschap kunnen vervullen. Als loco was hij

nauw betrokken bij het koningschieten en de organisatie van een gildefeest in de jaren tachtig. „Ik ben een paardenliefhebber en had toen een mooie Fries. Met een antieke koets met daarin de twee oudste gildebroeders heb ik toen in de optocht meegereden. Dat was een feest!” Terwijl hij het zegt flonkeren zijn ogen nog.

Burgemeester

In 1989 werd hij benoemd tot burgemeester van Helvoirt („Een rijke gemeente met maar liefst twee gilden”). „Ik herinner mij nog levendig gildebroeder Pieter Pijnenburg. Letterlijk en figuurlijk een oude rot in het vak. Hij heeft mij heel wat van de gildegebruiken bijgebracht. Het aardige van één van de Helvoirtse gilden was dat er contacten waren aangeknoopt met een gilde uit België. Dat was al een soort internationale verbroedering op kleine, menselijke schaal. Mede door de ervaringen als burgemeester in Helvoirt ben ik eigenlijk nog meer gildefanaat geworden”.

„IK HOU VAN LEKKER BUURTEN”

Vijf keer beschermheer

Boxmeer werd in maart 1993 zijn volgende bestuurderspost. Ben Clabbers introduceerde hem bij het Heilig Bloeds-gilde dat in dat jaar een gildefeest hield op het kasteel van de zusters van Julie Postel. Hij werd er eredeken (beschermheer). Een functie die hij blijkbaar met verve vervulde, want een jaar later werd hij door het gilde Salvator Mundi uit Oeffelt gevraagd om ook daar beschermheer te worden. Bouwmans: „Persoonlijk vond ik dat een hele eer en heb dan ook ingestemd”. Oeffelt zit inmiddels bij Boxmeer. Datzelfde geldt voor Vierlingsbeek, Maashees, Holthees, Groeningen, Overloon, Sambeek en Beugen. Met uitzondering van de twee laatste plaatsen is Bouwmans overal beschermheer. Sailant detail: mevrouw Riek Bouwmans-Maas is beschermvrouwe bij het gilde in Overloon.

Odi Bouwmans: „Ik had en heb de mazzel in mijn burgemeestersloopbaan diverse actieve gilden te ontmoeten”

Gecharmeerd

Of al die baantjes als beschermheer hem geen 'handenvol geld' kosten, antwoordt Odi Bouwmans: „Het beschermheerschap primair is geen financiële verplichting. Soms neem ik zelf het initiatief als ik dat nodig acht. De functie van beschermheer ligt echter dieper. Je moet laten blijken, waar en wanneer nodig, de schuttersgilden te willen ondersteunen. Vooraleerst moet je je aangetrokken voelen tot het gildewezen. Dat ben ik. Je moet gecharmeerd zijn van de manier waarop gildebroeders en -zusters met elkaar omgaan, dat ze een afspiegeling zijn van de maatschappij en dat ze naar de gemeenschap reflecteren en reageren. In lief en leed. Je moet ook positief staan ten opzichte van de houding van gilden die ze aannemen om idealen levendig te houden en tenslotte moet de uitstraling van de gilden je aantrekken. De gildeleden in hun historische klederdrachten en de manier waarop ze zich presenteren door middel van bijvoorbeeld de massale opmars en het slangendefilé”.

Volmondig 'ja'

Toen het bestuur van het Land van Cuijk hem vorig jaar aanzocht voor de functie van voorzitter, wist hij dat het geen eenvoudige zaak zou worden de 'baron' op te volgen. De Weichs de Wenne heeft het Land van Cuijk op een hoger peil gebracht. Allereerst heeft hij bij het bestuur geïnformeerd welke consequenties het voorzitterschap met zich bracht. Voor wat betreft tijd en energie. Maar vooral was hij benieuwd of zo'n bestuursbesluit door de achterban gedragen zou worden. „Het verzoek heb ik serieus opgevat. De gildewereld heeft mij altijd getrokken en getroffen. Met het verzoek was ik zeer vereerd. Ik heb er derhalve niet lang over na moeten denken, want ik zag en zie het ook een bevestiging dat men het waardeert dat ik de gilden in algemene zin een warm hart toedraag. Van mijn kant vind ik dat de gilden in het Land van Cuijk iemand verdienen die de idealen uitdraagt en ondersteunt. Dus het werd een volmondig: „ja”, zegt een aimabele Bouwmans.

De gaande en de komende man: Wilbert de Weichs de Wenne en Odi Bouwmans

Geen lijk in de kast

De eerste maanden van zijn aantreden heeft de nieuwe voorzitter niet de indruk dat er ergens 'lijken in de kast liggen'. Hij weet dat er belangstelling bestaat bij gilden uit de Gelderse Federatie van Schuttersgilden (GFS) om over te stappen naar het Land van Cuijk.

„GELDERSEN OVERWEGEN OVERSTAP NAAR BRABANT”

Voornaamste reden hiervoor is dat deze gilden meer betrokkenheid hebben met opzet en uitstraling van de Brabantse schuttersgilden. Onder meer in kostumering en de wedstrijden in vendelen, trommen en kruisboog schieten. Bouwmans: „Ik weet dat er verschillende aanvragen liggen voor een overstap. We moeten daarin uiterst zorgvuldig te werk gaan. Wij moeten elkaar als federaties als het ware geen klanten afsnoepen. Per situatie zal steeds van kring tot kring, van federatie tot federatie en met de gilden overlegd moeten worden. In één geval is tot nu toe een toezegging gedaan: Heumen. Overigens, is dit besluit vóór mijn aantreden gevallen”. Een mogelijke reden voor de overstap van Heumen is dat het gilde zich niet lekker in het vel voelt onder de Gelderse vlag. Daarom is met het gilde de 'schikking' getroffen, met een wederzijdse proeftijd van twee jaar, binnen de kring van schuttersgilden Land van Cuijk te functioneren. Een deputatie van Heumen was er in juni al bij toen Bouwmans tot voorzitter werd geïnstalleerd. Bouwmans: „Zie het voorlopig als een experiment van weerskanten. Bevalt het Heumen en bevalt het ons? Laten we eerst hier maar eens naar kijken”, aldus een in dit opzicht diplomatieke Bouwmans.

Beleidsplan in 2002

De komende maanden, ter voorbereiding op de jaarvergadering in januari 2002, gaat voorzitter Bouwmans met het bestuur een inventarisatie maken van zaken die verandering of verbetering behoeven. Hieruit moet een door alle gil-

SIGNALEMENT

Naam:	Bouwmans, O.P.M.
Roepnaam:	Odi
Titel:	Drs.
Geboren in:	Deurne
Leeftijd:	57 (13-02-1944)
Adres:	Tapuit 3
PC + Plaats:	5831 PZ Boxmeer
Beroep:	Burgemeester
Burgerlijke staat:	Gehuwd
Gehuwd met:	H.J.M. (Riek) Maas
Kinderen:	Geen
Gildebroeder sinds:	n.v.t.
Gilde:	n.v.t.
Functies:	Beschermheer in Boxmeer, Groeningen, Holthees, Maashees, Oeffelt Land van Cuijk
Gildekring:	
Functies binnen de NBFS:	Bestuurslid
Sinds:	2001
Oonderscheidingen:	n.v.t.
Hobby's:	Literatuur, klassieke muziek (orgel), paarden, omgaan met mensen (buurten)
Hartenwens:	Een goed voorzitter zijn in het belang van de gilden binnen het Land van Cuijk en het gildewezen in het algemeen
Onvergetelijk:	Landjuweel 2001 te Helmond
Wil nog eens:	Europees Schutters-treffen 2006 in het Land van Cuijk

den gedragen beleidsplan komen. „Op mijn verlanglijstje staat een verdieping van de samenwerking met het bestuur en de aangesloten gilden en alles wat daarmee te maken heeft. Ook de positie van de vrouw binnen het gilde zal niet op dit lijstje ontbreken, zoals de deelname van vrouwen aan het koningschieten. Het aantrekken van jeugd is eveneens een punt dat voortdurend aandacht nodig heeft. Daarnaast zullen we samen moeten komen tot handhaving en mogelijk verbetering van de kwaliteit in optocht, trommen en vendelen. Het sleutelen aan de kwaliteit mag echter nooit ten koste gaan van de autonomie en de identiteit van de gilden”.

„SLEUTELN AAN KWALITEIT MAG NOOIT TEN KOSTE GAAN VAN DE GILDEN”

Met een doorgewinterde gildekenner en maatschappelijk bestuurder aan het roer zal de Kring van Schuttersgilden Land van Cuijk de komende jaren ongetwijfeld nog vaak van zich laten horen. ■

GILDEBROEDER KEES VAN DER BRUGGEN RIDDER IN DE ORDE VAN DE HEILIGE SEBASTIAAN IN EUROPA

Cornelius M.A.M. (Kees) van der Bruggen (50) van het Vughtse schuttersgilde Sint Barbara - Sint Sebastiaan is sinds 24 augustus Ridder in de Orde van de Heilige Sebastiaan in Europa ('Ordo Equestrius Sancti Sebastiani in Europa').

Tijdens een pontificale hoogmis in de historische stadskerk van het Oostenrijkse Vöcklabruck werden hem de versierselen aange-reikt door de grootmeester van de Orde, Zijne Keizerlijke en Koninklijke Hoogheid aartshertog dr. Otto von Habsburg.

Van der Bruggen is voor de Orde voorgedragen door de drie overkoepelende

organisaties van de Nederlandse schuttersgilden: de Oud-Limburgse Schuttersfederatie (OLS), de Gelderse Federatie van Schuttersgilden Sint Hubertus (GFS) en de Noordbrabantse Federatie van Schuttersgilden (NBFS). Alle drie de federaties zijn aangesloten bij de Europese Gemeenschap der Historische Schuttersgilden (EGS). Tot dit Europees verbond behoren schuttersgilden en schutterijen uit België, Duitsland, Engeland, Frankrijk, Italië, Tsjechië, Nederland, Oostenrijk, Polen en Zweden.

Kees van der Bruggen is ruim zevenentwintig jaar actief in het plaatselijke gildeleven. Binnen zijn gilde heeft hij als Jonge Deken verschillende keren bestuurlijke functies vervuld. In 1992 werd hij kampioen kruisboogschutter. In 1999 verscheen mede van zijn hand het boek 'Vught van eeuw tot eeuw. De blauw en de rooi schuts'. Daarnaast is hij sinds 1996 redacteur van De Gildetrom. Hij schrijft en rapporteert over en voor de 43 schuttersgilden binnen Maasland en is verslaggever voor interfederatieve- en internationale gilde-zaken. Zo heeft hij onder meer bericht over de grote internationale gildemanifestaties, die onder de naam Europees Schutters Treffen (EST) om de twee jaar worden gehouden. In 1996 was dat in Haaksbergen (NL), in 1998 in Krakow (PL) en in 2000 te Garrel (D). Het volgende EST vindt in 2003 plaats te Vöcklabruck (Oostenrijk). Dit is ook de reden, waarom het Kapittel van de Ridderorde van de Heilige Sebastiaan in Europa nu in dit Oostenrijkse stadje werd gehouden.

Deze onderscheiding werd toegekend als 'een erkenning van zijn bewezen inzet voor de eenheid van Europa als christelijk vaderland van alle Europese volkeren'.

HOOFDLIEDENDAG 13 OKTOBER 2001

OCHTENDPROGRAMMA

- 09.00 Provinciehuis geopend voor inrichting van een ambachtenmarkt
- 09.15 Formatie van de gildestoet op de Parade in Den Bosch
- 09.30 Intocht van de gildestoet in de Sint-Janskathedraal
- 10.00 Eucharistieviering, voorgegaan door Mgr A.L.M. Hurkmans.
- 11.00 Op eigen gelegenheid naar het provinciehuis; ontvangst met koffie en thee; gelegenheid om de besproken lunchkaarten tegen contante betaling af te halen.

MIDDAGPROGRAMMA

- 12.00 Toespraak door federatievoorzitter Tom van der Weijden in zaal Bois le Duc en huldiging van enkele verdienstelijke gildebroeders
- 12.45 Een muzikaal intermezzo door Henk Habraken
- 13.00 Koffiemaaltijd in het personeelsrestaurant
- 14.00 Verpozen en bezichtigen van de ambachtenmarkt in de grote hal*)
- 15.00 Muzikaal intermezzo in zaal Bois le Duc door 'Kwis Niks'
- 15.15 Lezing door Prof. Arnoud-Jan A. Bijsterveld, Bijzonder hoogleraar 'Cultuur in Brabant' aan de KUB te Tilburg met het thema 'De Noord-Brabantse schuttersgilden tussen traditie en vernieuwing'. Hierna het officieel in gebruik nemen van de website 'schuttersgilden.nl'
- 15.45 Muzikaal intermezzo door 'Kwis Niks'
- 16.00 Napraten bij een drankje en gelegenheid om de ambachtenmarkt te bezoeken
- 17.00 Einde hoofdliedendag.

*) Demonstraties van speciale ambachten in relatie tot het gildewezen, zoals het ciseleren, graveren, kloppen en gieten van zilveren schilden. Er worden borduurwerk en andere technieken getoond in relatie tot gildevaandels en sjerpen. Het kloppen en spannen van trommen. Gildekleding in zijn algemeenheid.

Met aandacht voor onderhoudstips voor niet agressief zilverpoetsen; het ontzuren en restaureren van documenten; het tonen van productiemethoden middels powerpoint presentatie etc. Uiteraard is er gelegenheid, de vaklieden 'het naadje van de kous' te vragen.

HET KOST MAAR EEN TIJNTJE

Het kost maar een tientje om een advertentie van vier regels in 'De Gildetrom' te plaatsen. De enige voorwaarde is, dat u abonnee bent. U kunt de tekst, maximaal vier Gildetrom-regels, sturen aan:

Administratie De Gildetrom, Dr. de la Courtstraat 71, 5421 JG Gemert. Voeg het geld in contanten er bij.

Het onderwerp van de advertentie behoeft niet persé op het gilde betrekking te hebben.

Mogelijke onderwerpen o.a.: de aandacht vestigen op een activiteit, informatie vragen over een bepaald onderwerp, groeten of dankbetuigingen, of iets te koop aanbieden.

NIEUWS UIT DE KRINGEN

Kwartier van Oirschot

Cor van der Leest nieuwe gildekoning

Toen op 26 mei 2001 bij het koningschieten burgemeester Jan van Homelen van de gemeente Boxtel met zijn openings-schot al meten de staart van de vogel afschoot, was al snel duidelijk dat de vogel deze keer niet al te weerbarstig was. Dit bleek ook, want al na 49 schoten, waarvan 35 raak, schoot Cor van der Leest de laatste stukken van de houten vogel af en werd hiermee de zevende koning na de heroprichting van het Liempdse Sint Antonius Gilde in 1986. Hij onttroonde hiermee Jo Schellekens, die de afgelopen twee jaar koning was. De onderlinge strijd om de titel werd mede door het mooie weer door een groot aantal belangstellenden gevolgd. Na de officiële installatie werd de nieuwe koning eerst voorgesteld aan de gildeheer op de pastorie en vervolgens feestelijk ontvangen door de burgemeester en zijn vrouw en de afgevaardigden van de dorpsraad op het (voormalige) gemeentehuis van Liempde. Na een rondgang door het dorp en een serenade door Fanfare Concordia werd de dag besloten met het aanbieden van het koningsbier en het nuttigen van het koningsmaal.

De eed van trouw met de hand aan het vaandel

Vijf jubilarissen in Diessen

Op 23 april 2001, de patroondag van Sint Joris, werden vijf jubilarissen van het Sint Joris Gilde in Diessen gehuldigd. Greet van Dal-Liebrechts is 35 jaar gildezuster. Greet is een goede steun voor het gilde. Zij kreeg namens het gilde een oorkonde en een bloemetje aangeboden. Oud-hoofdman Sjef Timmermans, bekend bij vele gildebroeders in het Kwartier van Oirschot, was ook 35 jaar lid. Sjef heeft al veel onderscheidingen ontvangen, waaronder een koninklijke. Hij ontving namens het gilde een zilveren speld. Ook 35 jaar lid was Ad van Dal. Hij is vele jaren vaandrig geweest en nu nog raadsheer in de overheid van het gilde. Ook hij ontving een

zilveren speld. De vierde van links op de foto is Theu Bruurs, al 50 jaar gildebroeder van twee gilden. Theu was 26 jaar lid van Sint Willibrordus in Casteren. Daar was hij begonnen als nar. Bij Sint Joris in Diessen is hij al weer 24 jaar lid. Hij ontving namens de kring een oorkonde. De vijfde in de rij is Ad Timmermans, een van onze jongere gildebroeders. Ad is al vele jaren tamboer en is ook altijd behulpzaam als er iets in de guld moet gebeuren. Ad is 25 jaar lid van het gilde en ontving daarvoor een zilveren speld.

Sint Sebastiaan Hoogeloon

Met Sacramentsdag, 14 juni 2001, werden bij gilde Sint Sebastiaan uit Hoogeloon traditioneel de nieuwe leden gekroond. Daarnaast worden op deze dag de jubilarissen gehuldigd. Omdat er geen nieuwe leden waren hoefde de bloemenkrans niet vervaardigd te worden. Wel waren er drie jubilarissen, twee zilver en eenmaal een 55-jarig lidmaatschap. De jubilarissen werden door hoofdman Jan Jansen toegesproken en zoals dat hoort in het zonnetje gezet. Frank van der Heijden was vroeger een verdienstelijke (jeugd) vendelier. De laatste jaren zien we hem, door verplichtingen elders, minder bij het gilde, maar als het even kan is hij van de partij. De tweede zilveren jubilaris, Pieter van de Pas, is ook al 25 jaar vendelier. Pieter draait nog steeds fanatiek met de groep mee. Als het gilde uittrekt is hij van de partij. De derde jubilaris kwam in 1946 bij het gilde en is daarmee al 55 jaar onafgebroken lid. Leo van de Borne, de mister, heeft zich gedurende die periode als gildebroeder bij diverse gelegenheden ingezet. De hoofdman refereerde vooral aan zijn inzet bij het 350-jarig bestaan van het gilde in 1957. Mede door toedoen van Leo, die toen hoofd van de lagere school was, werd dit internationale gildefeest zo'n enorm succes dat het thans nog af en toe ter sprake komt. De mister kon het niet laten zelf ook een woordje tot de goegemeente te richten. Volgens hem was het simpel 55 jaar lid te zijn van Sint Sebastiaan. Bij zijn aanstelling in 1946 in Hoogeloon kreeg hij bezoek van de kerkmister, die hem vertelde als hij snel in Hoogeloon thuis wilde raken hij het best lid kon worden van een van beide gilden. Alle jubilarissen kregen van de hoofdman de Sint Sebastiaansspeld met vermelding van het aantal jaren lidmaatschap. Leo van Borne kreeg ook een sjerp met het aantal jaren lidmaatschap.

V.l.n.r.: Pieter van de Pas, Leo van de Borne met zijn vrouw en Frank van der Heijden

Wim van Dijk nieuwe koning in Goirle

Op 9 juni 2001 vond bij het Goirlese Sint Joris Gilde het vierjaarlijkse koningschieten plaats. 's Morgens in alle vroegte kwam de standaardrijder met bazuingeschal de gildebroeders en zusters wekken.

Op het gildeterrein werd de heersende koning van zijn zilver ontdaan en door de hoofdman bedankt voor zijn inzet gedurende de afgelopen vier jaar. Nadat de ereschoten gelost waren op de 23 meter hoge boom ontbrandde een strijd waar een tiental schutters fanatiek aan deelnamen.

Onder het talrijke publiek waren ook ongeveer 35 Duitse gil-

Wim van Dijk in vol ornaat

debroeders uit Eikloh en de Europese koning Harrie Ketels met zijn echtgenote. Juist toen de harmonie het terrein opmarcheerde lukt het Wim van Dijk, die al ruim 35 jaar van beide verenigingen lid is, de vogel naar beneden te halen. Na de felicitaties kreeg Wim het koningsvest omgehangen en de erewijn aangeboden. Hierna vertrok het gezelschap, voorafgegaan door de harmonie, om de nieuwe koning aan te geven. De tweede dag werd de nieuwe koning door het gilde, de harmonie en

de gastgilden aan huis afgehaald en werd hem het gildezilver officieel omgehangen.

Oirschotse gilden dagen jeugd uit

Gilden zijn van nature verenigingen met een behoudend karakter. Ze zullen nooit voorop lopen bij vernieuwingen en veranderingen. Dat betekent niet dat ze stilstaan. Gilden gaan ook met de tijd mee. Dat doen ze al honderden jaren. In dat kader hebben de Oirschotse gilden het plan opgevat om de jeugd te op alle mogelijke manieren te benaderen. Tijdens Koninginnedag is daar een bescheiden begin mee gemaakt. De Oirschotse jeugd kon toen actief kennismaken met het kruisboogschieten en standaardrijden. Daarnaast werden door jeugdvendeliërs en tamboers demonstraties op de markt gegeven. Tijdens de Roefeldag op 16 juni kon de jeugd opnieuw kennis met de gilden maken. De Oirschotse gilden, die ook vorig jaar hun deuren op deze dag hadden geopend, brachten op een voor de jeugd aansprekende wijze hun activiteiten onder de aandacht en probeerden op deze wijze onze jeugd te interesseren voor een stuk Brabantse volkscultuur. De deelnemers konden vendelen, trommelen, bazuinblazen, kruisboogschieten en op een speelse wijze teruggaan in de tijd.

Al doende leert men

Daarnaast was er de mogelijkheid zich te laten fotograferen als Sint Joris, die de draak doodt en kon men aan de activiteiten deelnemen met een echt gildekostuum, waardoor het gevoel als gildebroeder of gildezuster compleet werd. Bovendien was er een kleurwedstrijd met in de verschillende leeftijdscategorieën echte zilveren schildjes als prijs. Uit de vele brieven en tekeningen die de kinderen gestuurd hebben mag geconcludeerd worden dat de gilden de belangstelling van de jeugd hebben.

De komende herfst zijn er workshops gepland, waarin de jeugd als vervolg op de Roefeldag geheel vrijblijvend nader kennis kan maken met vendelen, trommelen en bazuinblazen. Tevens kan de jeugd de gildegeest proeven. Als blijkt dat er genoeg belangstelling is en blijft, dan zal een jeugdgroep opgeleid worden, die in en buiten Oirschot demonstraties

gaat geven. Daarbij wordt aan de deelnemende kinderen een grote vrijheid en creativiteit gegeven aan invulling van de muziek die ze spelen en de choreografie bij het vendelen. De enige regel die blijft gelden is de geest waarmee met elkaar en de omgeving wordt omgegaan.

Bij het benaderen van de jeugd is gekozen voor een meerjarigenaanpak. Inmiddels zijn de scholen in Oirschot aangeschreven om hun medewerking daaraan te geven en hebben daartoe in principe hun medewerking toegezegd. Gedacht wordt aan themadagen, waarbij de Oirschotse cultuur nader wordt belicht. Gilden willen daarin actief participeren. Daarbij kan dankbaar gebruik worden gemaakt van het door onderwijsdeskundigen samengestelde lespakket van de Noord-Brabantse Federatie van Schuttersgilden.

Gilden gaan met de tijd mee. Veel Brabantse gilden hebben inmiddels een web-site. Het is niet iedereen gegeven aan een web-site een professionele uitstraling te geven. De Oirschotse gilden dagen de jeugd uit een web-site te ontwikkelen. „Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst” wordt wel eens gezegd. Wat de Oirschotse gilden betreft bepaalt de jeugd hun toekomst.

Eerste lustrum Sint Jorisgilde Sint-Oedenrode

Op zondag 22 april 2001 vierde het Sint Jorisgilde uit Sint-Oedenrode zijn eerste lustrum sinds de herleving in 1996. Tijdens de eucharistieviering, waarin Mgr. J. Lescrauwaet - de voormalige hulpbisschop van het bisdom Haarlem - voorging, werd bazuinblazer Ben van Acht als 27e gildebroeder in het gilde opgenomen. De plechtigheid werd opgeluisterd door het koor van het Sint-Barbaragilde uit Dinther, dat onder leiding staat van gildebroeder Henk Habraken. Na de viering in de kerk werd op het kerkplein - volgens traditie - de eed van trouw aan de kerkelijke en wereldlijke overheid hernieuwd.

Tijdens de erewijn, die het gemeentebestuur het gilde in het kasteel-raadhuis aanbood, verraste het jubilerende gilde het bestuur van de Do-Re-Mi-club met een gift van vijfhonderd gulden. De Do-Re-Mi-club zet zich al sinds vele jaren in voor verstandelijk gehandicapten uit Sint-Oedenrode, evenals de Flierefluiter, met wie de ontvangen gift zal worden gedeeld. Ook het bestuur van de Heemkundige Kring 'De Oude Vrijheid' had voor het gilde een verrassing in petto: het schildje uit 1851 dat aan het gilde in 1996 in bruikleen was gegeven, werd door het heembestuur bij gelegenheid van het eerste lustrum in eigendom aan het gilde overgedragen.

Samen delen

Piet van Ham 50 jaar lid van Gilde Sint Joris Oostelbeers

Tijdens de jaarvergadering van het Sint Joris Gilde uit Oostelbeers op 2 oktober 2000 werd gildebroeder Piet van Ham eens goed in het zonnetje gezet. Hij was 50 jaar onafgebroken gildebroeder. Zoals te zien op de foto ontving Piet uit handen van kringvoorzitter Hans Schreuder daarvoor een oorkonde. Samen met Cees van Veghel was Piet in 1973 door Tinus Schilders gevraagd toe te treden als bestuurslid, waarbij Piet

dan tevens A. van Spreeuwel opvolgde als penningmeester. In deze functie heeft Piet altijd goed op de kleintjes gelet. Binnen het gilde werd hij wel eens 'pinnig' meester HAMCO genoemd. Piet is 23 jaar penningmeester geweest en was dat ook bij de organisatie van gildefeesten door Sint Joris. Toch wilde hij het graag overgeven aan een jongere gildebroeder, omdat hij al bijna 67 jaar oud is. Na afloop van de huldiging heeft Piet het nog eens over gedaan in kleine kring samen met zijn vrouw Mietje onder het genot van een drankje en een lekker stuk wild, waar Piet zo'n liefhebber van is.

Kringoorkonde voor Piet van Ham

Nieuw vaandel en nieuwe kapel in Best

Op 5 mei 2001 waren veel mensen verzameld bij de nieuwe kapel van O.L. Vrouwe van de Heikant. Onder de aanwezigen bevond zich bisschop Hurkmans. Deze was speciaal naar Best gekomen om deze nieuwe kapel in te zegenen, die op initiatief van pastor Maas gebouwd werd. Daarnaast zegende de bisschop een nieuw vaandel van het Sint Odulphusgilde in. Dit vaandel werd ontworpen door de Bestenaar Jos van der Sangen.

Ook het nieuwe vaandel werd door de bisschop ingezegend

Kempenland

Nieuw hoofdvaandel Sint Jorisgilde Bladel

Op Sint Jorisdag kreeg het Sint Jorisgilde uit Bladel een nieuw hoofdvaandel. In het contactblad van het gilde schreef gildezuster Anke Claassen o.a. het volgende: „Om half vijf verzamelden we in gildehuis Den Herd, waar na een kwartier het nieuwe vaandel werd onthuld. De ontwerper en uitvoerder gaf tekst en uitleg over het vaandel, vol symboliek. Opvallend is dat het vaandel niet aan twee zijden identiek is: de draak loopt als het ware door van de voorkant naar de achterkant.

Trots werd het vaandel mee naar de kerk gedragen door de gildezusters. We hadden een sfeervolle viering met als thema Geloven en zien, waarin de ongelovige Thomas (waarin we allen onszelf wel eens herkennen) in gesprek was met Corre-

latie.” In deze dienst was de zegening van het vaandel een plechtig moment. Nadien werd gevendeld voor de leden van het koor Saffier, dat de dienst had opgeluisterd. Het oude vaandel werd door de gildezusters gedragen naar Den Herd.

Vier gildezusters dragen het nieuwe vaandel de kerk binnen

Koning Sint Joris Bladel

Op 24 juni vond het koningschieten plaats. Anke Claassen schreef over het hoogtepunt: „Het wordt stiller, er is al zoveel weggeschoten van de vogel, dat het nu niet lang meer zal duren. Wordt Gerrit Lemmens het, die er alles aan doet om zijn titel te prolongeren? De laatste rondes zijn bijzonder spannend: missers, schampschoten, kleine brokjes, een vogel die slechts opwipt en draait. Wie zal het worden? En dan in de vierendertigste ronde, na 203 schoten bij het 122e rake schot schiet Harrie Bayens het laatste stukje naar beneden. Daar staat hij, al tweemaal koning geweest en toch weer wat verrast. Met hem voorop lopen we naar de Koolbocht om hem te presenteren aan het volk en om hem bij de gildeboom een vendelhulde te brengen.”

Koning Harrie Bayens wast zijn handen alvorens de eed af te leggen

Stralende Sint Jansviering in Leender Strijp

Op zondag 24 juni, de feestdag van Sint Jan de Doper, werd in Leender Strijp bij de kapel de Sint Jansviering met Sint Janstrossenwijding gehouden.

De organisatie was voor het 40e jaar in handen van het gilde Sint Jan Baptista. De weergoden waren bijzonder goed, zodat pastoor M. de Vries de door de ca. 750 gelovigen meegebrachte Sint Janstrossen extra zegende. In zijn preek vroeg hij extra aandacht voor negen Leendse wielrenners die in negen dagen (een noeven) van de Sint Pieter in Rome naar de Sint Petrus in Leende aan het fietsen waren. Dit ten bate van de restauratie van de R.K. kerk Sint Petrus Banden in Leende. Na afloop van de Sint Jansviering huldigde het Gilde Sint Jan Baptista twee gouden jubilarissen in gildehuis De Hospes: de broers Harrie en Jan Bax. Beide jubilarissen werden in 1951 'ingeboond' en beiden zijn geruime tijd verdienstelijke vendeliërs geweest. Harrie heeft daarnaast vanaf 1951 tot heden diverse bestuursfuncties binnen het gilde vervuld. Zo was hij achtereenvolgens bestuurslid, vaandrig, kapitein en penning-

meester. Thans vervult hij de functie van regerend deken. Beide jubilarissen hebben, ieder op hun eigen manier, een belangrijk steentje aan het behoud van het gilde bijgedragen. Als blijk van waardering voor de grote belangstelling en inzet voor het Strijper gilde werd bij beide jubilarissen door de Raadsheer van District Oost, de heer Jan de Greef, onder het toezicht van de voorzitter van de Bond van Schuttersgilden Kring Kempenland, de heer Johan Oomen, het gouden schild van Kring Kempenland opgespeld. Namens het Gilde Sint Jan Baptista bood penningmeester Wim v.d. Palen beide jubilarissen een blijvende herinnering aan in de vorm van een beeldje van de vendelier en de tamboer. Daarnaast werd aan Jan, vanwege zijn 50-jarig lidmaatschap het ere-lidmaatschap van het Strijper gilde aangeboden. Deze eer viel zijn broer Harrie in 1999 al ten deel vanwege zijn vele verdiensten. De patroonsdag werd afgesloten met een gezellig samenzijn onder de muzikale klanken van het Strijps Kapelleke.

Patroonsdag Sint Jorisgilde Gestel en Blaarthem

Op de patroonsdag 22 april vrolijkte het zonnetje de patroonsviering op. Deze begon met een viering in de Sint Lambertuskerk. Na het binnentrekken met vliegend vaandel en slaande trom en het openingswoord door de scheidende regerende deken Eef Reker was er een mooie gildemis, opgeleust door het Maria Reginakoor uit Eindhoven. Na de eed van trouw aan de kerk vond in De Harmonie tijdens de traditionele bijeenkomst een forse overheids-wisseling plaats. Regerend deken Eef Reker gaf zijn functie over aan Paul van der Putten. Na 6 jaar dekenschap waren er veel goede zaken tot stand gekomen. Na overdracht aan Paul van der Putten, bedankte deze dan ook hem voor alles wat bereikt werd tijdens zijn dekenschap. Een van de zaken die Paul benadrukte was de nodige verjonging in het gilde. Hij installeerde dan ook de nieuwe getrouwde deken Henri Liebrechts en een nieuwe nog jongere deken-schrijver John van der Kruijsen. Een toast op de toekomst van het gilde tot besluit.

Deel van het nieuwe bestuur, v.l.n.r. Paul van der Putten, Hans van de Broek, John van de Kruijsen en Henri Liebrechts

Kringgildedag 'Voor en voorbij de Kleine Dommel'

„Geldrop zal op zondag 10 juni weer een beeld geven van vele kleurige gewaden, wapperende vaandels, standaardruiters, geroffel van dieptrommen, schieten op de wip en vooral ook blinkend zilver. Geldrop zal weer het middelpunt zijn van een jaarlijkse traditie van de Brabantse gilden in de regio, om elkaar te ontmoeten en elkaar op de traditionele onderdelen van het gildengebeuren te bekampen, ter bevestiging van de dienstbaarheid aan de gemeenschap en de onderlinge solidariteit.” Zo schreef waarnemend burgemeester van de gemeente Geldrop mevrouw P.H.M. Jacobs-Aarts in haar voorwoord in het programmaboekje van de 59e kringgildendag.

Gilde Sint Catharina en Barbara tekende voor de kringgildedag 2001 in Geldrop. De overheid van het gilde, zich terdege bewust van de geweldige omvang van deze klus, riep een organisatiecomité in het leven, bestaande uit Geldropse prominenten en enkele gildebroeders. Dit comité heeft in de twee jaar dat het actief was een aantal commissies gevormd, die diverse onderdelen van deze dag voor hun rekening namen. Het thema bij deze kringgildendag 'Voor en voorbij de Kleine Dommel' gaf voldoende inspiratie om een groot aantal activiteiten rond deze dag als extra's te organiseren.

De dames Turken en Claassen stelden een uitmuntende lesbrief samen voor alle scholen in Geldrop. De lessen werden enthousiast voorbereid en in de klassen gegeven door een selecte groep gildebroeders.

Een van de hoogtepunten als extra activiteit was de tentoonstelling 'Voor en voorbij de Kleine Dommel'. In een sporthal vlak bij het gildeterrein werd de Dommel 'uitgelegd'. Van haar oorsprong in België, op de gronden van Eksel, Neerpelt en Peer, in de provincie Limburg uit het moeras Zeven Moeren tot het einde in 's-Hertogenbosch werd de rivier uitgebeeld met een uitgebreid scala van nijverheid langs deze rivier. Ook de natuur langs de Dommel en de Kempische Gothiek werden belicht.

In een uitgebreide brochure bij de tentoonstelling schreef watergraaf ir. A.J.A.M. Segers „Dat een kringgildefeest het thema 'de Dommel' meekrijgt zegt iets over de invloed die de Dommel op de mensen hier in de streek heeft. Veel dichters en schilders hebben zich laten inspireren door de Dommel”. Tijdens de exposities werden een drietal lezingen verzorgd welke druk bezocht werden. De optocht door een deel van Geldrop was weer een kleurrijk spektakel met als sluitstuk een geweldig drukke gezamenlijke opmars, welke bij veel belangstellenden weer een diepe indruk achterliet.

Nieuw gildevaandel Sint Joris Stratum

Negen jaren geleden brandde het gildehuis tot de grond toe af en ging ook het vaandel van 1950 verloren. Door de moeder van gildebroeder Wout Sweegers die het naaiwerk verzorgde en gildeknecht Piet van den Heuvel, die het medaillon met de afbeelding van Sint Joris schilderde werd een

Overheden op weg van de kerk naar het feestterrein

noodvaandel gemaakt dat zo mooi was dat het voor het gilde geen haast had terstond een definitief nieuw gildevaandel te laten maken. Nu het een tweetal jaren geleden slijtageplekken begon te vertonen werd besloten om Leo van der Sangen een ontwerp te laten maken en aan mevrouw van Dommelen uit Udenhout werd de opdracht gegeven het te borduren.

De vraag was hoe moest de financiering geregeld worden? Een drietal gildebroeders, John van de Wijgert, André van den Broek en Rens van de Ven, beheerde een zgn. lottopot en besloten spontaan, nadat zij hun activiteiten op dit terrein hadden beëindigd, het restant saldo van meer dan f 7.000,- in het Vaandelfonds te storten. De overhandiging van de cheque gebeurde in een enigszins feestelijke zitting op vrijdag 27 april 2001.

De drie gildebroeders werden door regerende deken Mathieu van der Voort bijzonder hartelijk bedankt voor hun jarenlange inzet om de lottopot te beheren. Door hun ijverig werken konden in de loop der jaren diverse voorzieningen voor het gildehuis worden aangeschaft.

Het nieuwe vaandel van Sint Joris en de schenkers van f 7000.-

Patroonsdag Sint Jansgilde Soerendonk

Op kermisvrijdag 24 juni werd het vogelschieten gehouden. Om 14.00 uur begon men met het schieten op de door Paul Ras fraai gemaakte vogel. Als eerste haalde Johan Aarts de staart naar beneden, daarna was er een vleugel voor Gerrit Staals en een vleugel voor Tinus Boelens en de kop was voor keizerin An Feyen. Na 190 schoten kwam de romp naar beneden door een schot van Johan Aarts. Hierna werden er nog enkele puisten geschoten door Mariet Vos, Jos van Genip, Johan Aarts en Gerrit Staals.

Zondag 24 juni was er om 11.30 uur een gildemis voor de viering van de patroonheilige Sint Jan. Eerst werd het keizerspaar Jo en An Feyen thuis opgehaald. De dienst werd voorgedaan door eredecken em. Pastoor Bakker. Op het eind zegende de pastoor de nieuwe zwaaijvondels.

Op 26 juni werd in alle vroegte koning Johan Aarts aan huis afgehaald voor de jaarlijkse 'Ommeganck'. Na de mis was er een vendelhulde aan het geestelijk gezag. In De Valk werd tijdens de koffie Marco Mackus geïnstalleerd als nieuwe deken. Dit gebeurde door bij Marco de palmtak op zijn hoed te steken. Daarna was het de beurt aan de jubilarissen. Eerst werd Willem van de Wildenberg gehuldigd voor zijn 70-jarig lidmaatschap.

Willem is nog het enige lid van het gilde dat herinneringen heeft aan de vooroorlogse periode van het gilde. Hij was van 1939 tot 1947 deken en is daarna ook nog drie jaar toeziend deken geweest. Willem ontving namens het gilde een beeldje van de gildebroeder. Daarna ontving Jos van Meyl de zilveren draagspeld uit handen van kapitein Wim Ras voor zijn 25-jarig lidmaatschap. Na een korte stop bij De Sport trok men naar de door de buurt prachtig versierde St. Jansboom op de Heuvel. Er werden twee nieuwe leden ingewijd: Teun Lammers en René van de Weideven. Ze werden gezegend met een overvloed aan water. Na het offeren en de vendelhulde aan de jubilarissen en de nieuwe leden trok men naar

het kasteeltje Cranendonck voor de vendelhulde aan het wereldlijk gezag. Er werden nog nieuwe groepsfoto's gemaakt en in De Bout liet de uitsmijter zich goed smaken. 'Notaris' Ras veilde daarna nog enkele goederen. De nieuwe deken werd tenslotte uitgeleide gedaan bij De Sport.

Dorpsplein Soerendonk genoemd naar gesneuvelde gildebroeder

Het dorpsplein in Soerendonk is 52 jaar na zijn overlijden vernoemd naar de in Nederlands Indië gesneuvelde gildebroeder Jan Maas. Jan werd geboren op 16 februari 1928. Het gezin Maas telde 9 kinderen, 4 zonen en 5 dochters. Jan was in het dorp een graag geziene gast. Hij werkte als knecht bij loonwerkersbedrijf Narus Vos. Daar leerde hij ook zijn meisje Thea Vos kennen.

Onthulling van de Jan Maasstraat op 5 mei

Hij was ook actief betrokken bij het Soerendonkse verenigingsleven. Hij was lid van de toneelvereniging Sint Nicolaas en ook van het Sint Jansgilde was hij een trouw lid. Tijdens de tweede wereldoorlog was het verenigingsleven door de bezetter verboden. Zelfs samenscholing van meer dan drie personen in het openbaar was niet toegestaan.

Direct na de oorlog werd het verenigingsleven weer nieuw leven ingeblazen. Door Willem van Exel, Frans Aarts, Driek Boelens, Joep Vlassak en Willem van de Wildenberg werden de activiteiten van het Sint Jansgilde weer opgestart. Bij de heroprichting meldden zich drie leden aan voor de tamboersopleiding, te weten Toon Vlassak, Toon Aarts en Janus de Laat. Ook gaven zich vijf leden op voor een opleiding vendelzwaaij: Tjeu Maas, Harry van der Sanden, Christ Feyen, Frans van der Kruijs en Jan Maas.

Op 2 februari 1949 vertrok Jan Maas als dienstplichtig soldaat met 'De Grote Beer' naar Nederlands Indië. Bij zijn afscheid van familie, zijn meisje Thea en vrienden en bekenden in De Valk in Soerendonk waren zijn laatste woorden: „Gullie ziet mich noijt mir trug”. Jan had er een voor gevoel van dat hij nooit meer terug zou komen. Op 31 maart 1949 moest Jan 's nachts met 7 collega's in een vrachtwagen op inspectie. Er moest gecontroleerd worden of een brug niet ondermijnd was. De vrachtwagen werd beschoten, de chauffeur geraakt. De vrachtwagen stortte in een ravijn en vloog in brand. Van de acht inzittenden kwamen er zes om het leven, onder wie Jan Maas. Van de 25000 Nederlandse soldaten die naar Nederlands Indië moesten zijn er 6000 gesneuveld. Zij liggen begraven op een militair kerkhof in Nederlands Indië. Ter nagedachtenis aan hen is in Roermond een herinneringsmonument opgericht. Alle namen van de in het vroegere rijksdeel gesneuvelde militairen staan er op. Jaarlijks op 7 september wordt daar een dodenherdenking gehouden.

Bij de dodenherdenking op 4 mei 2001 werd in aanwezigheid van 53 familieleden van Jan Maas, het Jansgilde, de Bond van Wapenbroeders, het Soeriks Muziek Gezelschap, veel ex-Indiëgangers en heel veel belangstellende inwoners van Soerendonk het naambord door burgemeester Jorritsma samen

met Peer Maas (jongste broer van Jan Maas en tevens zilverdrager van het Sint Jansgilde) onthuld.

Na de onthulling werd postuum een vendelhulde gebracht aan Jan Maas. De symboliek van het vendel dat ook Jan Maas vaak draaide 'voor God, koningin en vaderland' was tekenend. Zijn nichtje Loes Hendriks droeg een door haarzelf geschreven gedicht voor.

De tekst van het gedicht is als volgt:

*52 jaren terug is echt heel lang geleden.
Vooral voor ons, die nauwelijks iets hebben meegemaakt,
Maar tot heden hebben al die verhalen ons geraakt.
52 jaar geleden werden ze van ver over zee aan land gezet
op alle fronten was het voortaan: opgelet.
Dag ouders, dag broers, zussen en de rest,
Misschien zie ik jullie wel voor het lest.
Geen tranen of droefenis op jullie gelaat,
Zodat ik met een tevreden gevoel mijn vaderland achterlaat.
Nou tabee dan, misschien kom ik wel terug,
Het kan heel lang duren, maar hopelijk heel vlug.
Als ik in dat andere land voorgoed van de aarde verdwijn,
Mijn laatste gedachte en mijn laatste groet zal voor jullie en mijn
vaderland zijn.
Deze dag doet alles weer herleven, al die ingehouden tranen en
verdriet,
Misschien kunnen we vergeven, maar vergeten zeker niet.*

Veel vendelen voor Heilig Sacrament Bergeijk

Zaterdag 9 september 2000 stond in het teken van de jaarlijkse teerdag van het gilde van het Heilig Sacrament Bergeijk. De vendeliers en tamboers zullen deze dag niet snel vergeten, daar zij op deze dag maar liefst 5 maal een vendelgroet uitbrachten. Dit ter ere van de twee jubilarissen Jan Daris Wzn en Jan Daris Frzn, beiden met hun 40-jarig lidmaatschap. Na de H. Mis werd in het gildehuis pastor Harrie de Groof als eredeken geïnstalleerd en werden de beide jubilarissen toegesproken door Johan Oomen, kringvoorzitter Kempenland. De versierselen werden opgespeld door Theo Schoenmakers, raadsheer van het district Zuid. Hierna vertrok eenieder naar het gildeterrein, waar burgemeester Inge Bakker, door het lossen van het eerste schot, het 3-jaarlijkse terugkerende koningschieten opende. Het 40e schot resulteerde in een nieuwe koning: Noud Bergmans.

De nieuwe koning werd 's avonds thuis met vendelgroet afgehaald. Na een korte mars door het dorp en na het afleggen van de eed van trouw door de nieuwe koning en een voor deze dag laatste vendelgroet, begon de feestavond. Hierbij was de prijsuitreiking van de schietwedstrijd en het installeren van de nieuwe gildebroeder Tom Wijtenburg een onderdeel. Op deze avond bood de 88-jarige gildezuster Anna Daris het gilde een archiefkist uit het jaar 1840 aan, dit ter ere van haar 65-jarig lidmaatschap. Het gilde was op 22 april 2001 verantwoordelijk voor het organiseren van het 'Groot Bergeijks Gildeschieten'. De deelnemende gilden kwamen uit Luyksgestel, Westerhoven, Riethoven en Bergeijk. De koningstitel 'Groot Bergeijks Gildeschieten' ging naar de koning van het Sint Anna gilde uit Riethoven.

Op 24 juni 2001 luisterde het gilde de viering van de H. Mis op ter ere van de Bergeijkse zuster Martinia, met de bijbehorende rituelen. Zij vierde op deze dag haar 50-jarig zusterschap met de gehele Bergeijkse gemeenschap.

Basisschool op bezoek bij het H. Kruisgilde

In het kader van het door de NBFS in samenwerking met de Stichting Brabantse Regionale Geschiedbeoefening ontwikkelde lespakket voor de basisschool heeft het H. Kruisgilde in Gerwen een drietal kennismakingsmiddagen georganiseerd voor de groepen 6, 7 en 8 van basisschool Sint Clemens.

Aansluitend aan het behandelde tijdens de les op school werden de leerlingen met hun begeleidende leerkracht uitgenodigd voor een bezoek aan het gildehuis aan het Lankveld.

Tijdens de les werd in het klasselokaal al een gilde-uniform en een gildetrom tentoongesteld. In het gildehuis konden de kinderen verder kennismaken met andere gildeattributen, zoals vaandels, vendels, kruisbogen en natuurlijk de verzameling gildezilver, waarbij tevens de nodige bijzonderheden over het eigen gilde werden uiteengezet. Vooral de verhalen achter diverse koningsschilden mochten zich in een grote belangstelling verheugen. Bij navraag bleek dat de leerlingen het lespakket en met name de bijbehorende videoband erg hebben gewaardeerd. De vele vragen die alsnog werden gesteld geven er blijk van dat er veel interesse is gewekt voor het gildewezen. Na de tentoonstelling en de uiteenzetting werden de leerlingen uitgenodigd voor een vendeldemonstratie, waarna zij de gelegenheid kregen om zelf eens een vendel te hanteren. Hiervan werd met het nodige enthousiasme gebruik gemaakt. Ook de uiteenzetting over het hoe en waarom van een kogelvanger en tenslotte nog een demonstratie kruisboogschieten werden met de nodige aandacht gevolgd. Het enthousiasme steeg ten top toen een van de leerkrachten er na een korte instructie in slaagde om met de kruisboog de wip te raken. De verwachting dat door het lespakket, gevolgd door een stukje praktijk een goed inzicht in het gildewezen is bereikt lijkt alleszins gerechtvaardigd.

Een vendeldemonstratie voor de kinderen van basisschool Sint Clemens

Een nieuw vaandel voor het Sint Catharinagilde Tongelre

Het oude gildevaandel, daterend uit 1975, was echt aan vervanging toe. Het gilde-attriboot toonde sporen van slijtage en het werd dus tijd om te denken aan een nieuw. Dit nieuwe vaandel werd uiteindelijk gepresenteerd aan de leden van het gilde tijdens de ledenvergadering van 6 maart 2001. Het ontwerp is van Han Jansen uit Vught, in samenwerking met Paul Kemper, en hij was dan ook aanwezig voor nader uitleg. Het werd vervaardigd door J.M.J. Willigers-Van Heugten uit Liessel. Het vaandel kreeg de goedkeuring uit de vergadering en zo kon de volgende stap worden genomen n.l. de wijding van het vaandel. Zondag 6 mei 2001 was een redelijk zonnige dag met wolkenvelden, maar de wind maakte dit alles toch weer fris. Sinds 1994 wordt op de eerste zondag van mei bij het Mariakapelletje aan de Loostraat in Tongelre, een stadsdeel van Eindhoven, een openluchtmis gecelebreerd. Dit jaar wilde het gilde deze dienst opluisteren en het was ook de gelegenheid om het vaandel te laten wijden. Voor de aanvang van de dienst wijdde pastor Cees van de Muijsenberg het vaandel, onder toezicht oog van vele, vele Tongelrenaren die hierbij aanwezig waren. Ook werd tijdens deze dienst de nieuwe Regerend Deken van ons gilde geïnstalleerd, n.l. Jan van der Heijden. Hij werd tijdens de ledenvergadering van 6 maart met algemene stemmen geko-

Het nieuwe vaandel van het Sint Catharinagilde

zen. Hij volgt Hygien Hulshof op, die na twaalf jaar de scepter overdraagt. Ook werd een nieuwe Deken Schrijver aangesteld in de persoon van Piet van de Wiel die de taken overneemt van Reinier Haase.

Peelland

Koningschieten in Someren-Eind

Nieuwe koning Rinie Wijnen bij het bronzen beeld de 'vendelier' waarvoor hij enkele jaren geleden poseerde.

Op eerste Pinksterdag 3 juni vond het tweejaarlijkse koningschieten plaats van het Sint Lambertusgilde Someren-Eind. Op weg naar het schietterrein, met de nog heersende koning Adrie van de Laar in hun midden, werd nog even halt gehouden bij de Lambertuskapel. Door de gildebroeders werd hier een kaarsje aangestoken en de Nederlandse driekleur geheesen. Op het schietterrein volgde het gebruikelijke ceremonieel. De koning legde het koningszilver af, burgemeester Veltman 'bevrijdde' de boom en wethouder van de Velden schoot namens het gemeentebestuur. Vervol-

gens kregen de gildebroeders volgens loting hun kans. Er waren acht schutters die voor de titel gingen. Na een gezellige en sportieve strijd wist Rinie Wijnen bij het 188e schot de vogel naar beneden te schieten. De nieuwe koning is bij zijn gilde een graag geziene figuur. Hij is 56 jaar, bijna veertig jaar lid van het gilde, vendelier en heeft als deken-schatbewaarder zitting in de overheid van het gilde. Rinie stond ook model voor het beeld 'De vendelier' voor de Lambertuskapel.

Deken-schrijfster bij gilde Someren-Eind

Tijdens de algemene vergadering op 13 maart van het Sint Lambertusgilde Someren-Eind nam het gilde op gepaste wijze afscheid van deken-schrijver Jan Verheijen. Na 26 jaar vond hij het tijd om de functie van deken-schrijver over te dragen. Maar een nieuwe deken-schrijver is niet snel te vinden.

Jan Verheijen zou zijn functie geheel neerleggen als er een waardig opvolger zou zijn. Na lang zoeken werd er een opvolgster gevonden in de persoon van gildezuster Mariet Indenklee. Op 18 april werd zij met een grote meerderheid in het bestuur gekozen. Het gilde is daarmee het eerste gilde met een vrouw als deken-schrijfster sinds vrouwen volwaardig lid mogen zijn in de kring Peelland.

Bij het Eindse gilde waren overigens al langer gildezusters aan het gilde verbonden. Meer dan een kwart eeuw. Maar

Jan Verheijen overhandigt een groot potlood aan de nieuw gekozen deken-schrijfster Mariet Indenklee.

toch bleef het 'stoeien' met reglementen, rechten, plichten en tradities. Deze stap is voor het gilde, en voor kring Peelland in het bijzonder, een hele modernisering. Voor Mariet Indenklee (45) is het gildewezen nieuw. Zij heeft wel ervaring met de Limburgse schutterijen.

Nieuw standaardvaandel voor Sint Jorisgilde

Tijdens de kringdag van de kring Peelland heeft het organiserende gilde Sint Joris een nieuw standaardvaandel in gebruik genomen. Het vaandel heeft aan de ene zijde de afbeelding van Sint Joris met de draak en aan de andere zijde het gemeentewapen van Someren. Het is met geldelijke steun van de stichting Kringloop ONA Asten-Someren vervaardigd door mevrouw Willigers uit Liessel. In verband met zijn zilveren broederschap schonk keizer Ties van der Linden het gilde een zilveren keizersketen met schild.

Het nieuwe standaardvaandel

Opening en open dag in Lieshout

Op zaterdag 5 mei klonk rond half drie 's middags het tromgeluid van de tamboers van het gilde Sint Servatius Lieshout. Voorafgegaan door de standaardruiter ging het gilde vanaf Brouwershuys Morees door de Dorpsstraat naar de Sint Servatiuskapel aan het Ginderdoor. In de kapel vond een korte gebedsdienst plaats. Hierin ging voor gildeheer pastor Strijbos. Deze dienst vormde ook de aanvang van de feestelijkheden rond de opening van het gildeterrein en het paviljoen. Met slaande trom en vliegend vaandel ging het naar de Beemdkant.

De ceremoniemeester, eredeken Louis Doomernik, wilde echter wel wachten tot precies half vier, conform de aanvangstijd op de uitnodiging. Na de verwelkoming bracht jeugdvendelier Stefan de Groot de sleutel van de poort op een rood kussen. Op uitnodiging van de koning hesen de vendeliers de federatievlag en de vendeliersvlag. Koning Willem van Pelt refereerde in zijn speech aan twee voorgangers, koning Jan Manders en koning Cor Gruyters, die ook dachten dat zij de opening zouden verrichten. Maar het jongste koningspaar sinds 1400 Willem van Pelt en Sandra van de Vossenbergh ontsloten de poort en het gildeterrein. Ook het object bij de ingang werd door hen onthuld. Er kwam na enig hijswerk een Sint Servatius op een sokkel tevoorschijn met de naamsaanduiding Sint Servatiusgilde. Gildeheer Piet Strijbos mocht vervolgens het terrein inwijden. Het burgerlijk gezag in de persoon van burgemeester van Beers onthulde de naam van het paviljoen 'Bomé'. Deze naam staat voor de afkorting van den Boogaard-Merkelbach. Het echtpaar dat het gilde de grond aan de Beemdkant heeft nagelaten. Eredeken Karel Barkhof, voorzitter van de bouwcommissie, reikte na zijn dankwoord een windwijzer uit die hij zelf gemaakt heeft. Een compositie van een liggende piek als wijzer met in het midden de trom en aan het einde drie vendeliersvlaggen. Het onderstuk is afkomstig van het huis van de overleden beschermheer Jan Swinkels en is aangeboden door diens zoon de huidige beschermheer Loek Swinkels. Deze laatste sprak over zijn vroegere betrokkenheid bij het gilde.

Het paviljoen Bomé van het Sint Servatiusgilde

Hoofdman Toon Gevers sloot de rij sprekers af. Hij vertelde trots dat „er een uit de hei van Mariahout de Liessentse schut recht heeft gezet”. Na het tappen van het gildebier bood koning Willem van Pelt zijn koningschild aan. Het ontwerp is van het koningspaar. Op het schild ligt een vendeliërsvlag. Willem is vendelier, met daarop een afbeelding van het paviljoen en een boek met symbolen uit de electra, het toekomstige werk van de koning. Na het optreden van het gemengd koor uit Mariahout volgde er een druk bezochte receptie. Harmonie Sint Caecilia bracht een serenade. Ook werden er veel cadeaus uitgereikt: mooie bomen van het Heilige Kruisgilde, een zitbank van Wim Jonkers, het frame en accessoires van de vrijwillige brandweerpost Lieshout, een schilderstuk, rozijnenbrood, kaarten en bloemen.

Nieuwe erekoning in Liessel

Onder een stralende zon en veel belangstelling vond tijdens de Sint Janviering bij het Sint Hubertusgilde het 31e erekoningschieten plaats. Bij het 133e schot haalde het kersverse gildelid Woud van Lieshout de vogel naar beneden. Hij mag zich een jaar lang erekoning van het gilde noemen. Bij de jeugd ging de titel naar Thijs Loverbos. Bij het 44e schot legde hun vogeltje het loodje. De prijs voor de Liesselse jeugd ging na 159 schoten naar Sven Hansen. Bij het schieten voor het tinnen bord was een record aantal schoten nodig. Bij het 336e schot was Annie van Summeren de gelukkigste. Na afloop kregen de erekoning en de andere prijswinnaars de vendelgroet. In optocht met de prijswinnaars voorop ging het richting gildehuis van Bussel.

Opening nieuw clubgebouw en schietterrein in Liessel

Op zondag 6 mei was het een hoogtijdag voor het Sint Hubertusgilde Liessel. Na maandenlange arbeid door de gildebroeders en andere vrijwilligers konden het nieuwe gildeonderkomen en het schietterrein aan de Tramweg in gebruik worden genomen. Ter ere van dit feestelijk gebeuren had de molenaar van de 'Volksvriend' de draaiende wicken van de molen versierd met de groen-witte kleuren van het gilde. Nadat hoofdman Willy Rijnders iedereen bedankt had die mee had gewerkt, was het de beurt aan pastoor Lemmens om het geheel in te zegenen. Dat gebeurde zowel binnen als buiten met enkele gebeden en veel wijwater. Ook de schietboom vergat hij niet. Als dank voor de gastvrijheid bood de hoofdman Leo van Loon en echtgenote een cadeau aan.

De familie van Loon stelde al een kwart eeuw een deel van hun grond aan de Oude Molen beschikbaar als schietterrein voor het gilde. Vervolgens werd de nieuwe naam van het clubgebouw bekend gemaakt. "Ons gildehuis" werd bedacht door Carina van Kemenade. Die mocht samen met commandant Jan Leijssen het gildevendel laten zakken. Locoburgemeester Piet Krekels feliciteerde namens de gemeente Deurne het gilde met het prachtige gebouw. Hij vond het een goede plek. Aan de rand van het dorp en toch niet ver van het centrum. Felicitaties waren er ook van de coördinator van de vier Deurnese gilden Martien van de Wallen en vertegen-

woordigers van de overheid van kring Peelland. De hospes van het gildehuis, Marinus van Bussel, bood het gilde een plaquette aan met als opschrift de datum van de opening. Buurtvereniging 'Den Tram' was bijzonder verheugd met de komst van de 'schut' in hun buurt. Woordvoerder Sjaak Engels noemde het eindelijk eens een goede bestemming voor dit stuk grond. Namens de buurt bood hij het gilde een klok aan die een plaats krijgt in het clubgebouw. Vanaf dat moment waren het gebouw en het terrein geopend en konden de vele belangstellenden ook binnen kijken. Het schietterrein werd direct in gebruik genomen. Bij het 192e schot was het gildebroeder Hans van Someren die de vogel naar beneden schoot. Bij de jeugd was het Teun Loverbos die bij het 206e schot het vogeltje op de boom het genadeschot gaf.

Het nieuwe clubgebouw met de feestelijkheden rond de opening.

Nieuwe koning en koning van ere in Deurne

Op zaterdag 19 mei is Nico Kooter gekroond tot nieuwe koning van ere van het Sint Jorisgilde Deurne. Op Schuttershof Deurne nam Nico Kooter voor de vierde maal deel aan het tweejaarlijkse schieten. Hij haalde de vogel in de elfde ronde bij het 160e schot naar beneden. Voor aanvang overhandigde Toos Hurkmans-Maas aan hoofdman Hubert Engelen een prachtig zilveren schild als koningin van ere 1999/2001. Na afloop werd er door alle aanwezigen geschooten om een tinnen bord. Dit prachtige bord kwam in het bezit van Luuk Jonkers. Tamboer Rik Nijnsen werd de nieuwe koning van het gilde. Op kermismaandag haalde hij, tijdens het tweejaarlijkse koningschieten, de vogel bij het 78e schot naar beneden. Hij ontroonde daarmee zijn aanstaande schoonvader Christ Janssen. Samen met diens dochter Leoni, zijn vriendin, trad Rik Nijnsen bijna twee jaar geleden toe tot het gilde. Samen met het gilde Sint Antonius Abt werd aansluitend een vendelhulde gebracht aan het gemeentebestuur. Op zaterdag 23 juni werd de nieuwe koning door het gilde afgehaald bij diens woning en begeleid naar het gildehuis. 's Avonds kregen de nieuwe koning en koning van ere Nico Kooter een receptie aangeboden in het gildehuis die druk bezocht werd.

Sjaak Huijbers geëerd met kringonderscheiding

Sjaak Huijbers van het gilde van Sint Antonius en Sebastiaan Gemert vierde op 20 januari 2001 het gouden gildelidmaatschap. In 1951 tot nieuwe deken gekozen, moest hij de actieve gildelooppaas vaarwel zeggen toen hij trouwde. In 1961 werd de voorwaarde van het ongetrouwde gildebroederschap opgeheven. Hij was de eerste, die zich toen aanmeldde. Hij werd direct luitenant en bleef dit 31 jaar lang tot hij zich in 1992 tot koning schoot. Na 2 jaar koningsschap werd hij weer gewoon gildebroeder en trekt als zodanig nog steeds mee op. Intussen was hij benoemd tot bestuurslid van de Bond van Schuttersgilden Kring Peelland. Gedurende 22 jaren vervulde hij de functie van penningmeester. Voor de verdiensten als zodanig werd hij tot erelid van de Kring Peelland benoemd.

Op kermismaandag waren de formaliteiten voor de kringon-

derscheiding vervuld en toog het kringbestuur in alle geheim naar Gemert om in het huis van gildekeizer Adriaan van Zeeland een belangrijke taak uit te voeren. Tijdens de lunch werden de gildebroeders verrast door de binnenkomst van het bijna voltallige kringbestuur. Voorzitter Mies Sijbers las de motivering voor de onderscheiding voor. Sjaak Huijbers was tot de hoogste eer van de kring verkozen, t.w. de draagmedaille 'Van auter en herd'. Hij spelde deze op, reikte de bijbehorende oorkonde uit, echter niet nadat hij eerst echtgenote Pieta had geëerd, want zij heeft het mogelijk gemaakt, dat zoveel gildedienstbaarheid kon worden uitgevoerd.

Wat als een gewone dag, de kermismaandag van het koningschieten van het Sint Jorisgilde, was begonnen, werd voor Sjaak Huijbers een dag om niet te vergeten.

Verbroederingsschieten Deurnese gilden

De wisseling van het coördinatorschap bij de vier Deurnese gilden. Links Martien van de Wallen en rechts Nol van Gisteren

Op de laatste zondag van juni vond het verbroederingsschieten plaats van de Deurnese gilden. Plaats van handeling was het kerkdorp Liessel waar het Sint Hubertusgilde als gastheer optrad. Peter van Otterdijk van het Sint Willibrordusgilde Vlieden mag zich een jaar lang broederschapdrager van de vier Deurnese gilden noemen. Hij schoot bij het 308e schot de vogel naar beneden. Bij de jeugd jonger dan zestien jaar ging de titel naar Mark Joosten van het organiserende gilde. Er werd vooraf afscheid genomen van de coördinator van de Deurnese gilden Nol van Gisteren. In een

kort afscheidwoord bracht hij enkele mooie gebeurtenissen uit dertien jaar coördinatorschap onder de aandacht. Het mooiste van deze periode vond hij toch wel de vooruitgang in de verbroedering onder de vier gilden. Hij bood de jeugd van de vier gilden een zilveren verbroederingsschild aan in een iets kleinere uitvoering. De nieuwe coördinator Martien van de Wallen uit Vlieden kreeg als eerste taak het omhangen van een zilveren schild bij zijn voorganger. Die werd eveneens benoemd tot erecoördinator. De felicitaties kreeg hij ook van burgemeester Daandels die met een flinke delegatie van het gemeentebestuur aanwezig was. Nadat de burgemeester als eerste een schot mocht lossen, was het de beurt aan de oude en nieuwe coördinator. De drager van het verbroederingsschild, Jan Boetskes, volgde. Er kwamen 59 gildebroeders in actie. Na afloop kregen de winnaars van de schildjes een vendelgroet.

Maasland

Nieuw schutshuis voor het Essche gilde

Al sinds mensenheugenis heeft het Essche Sint Willebrordusgilde haar thuisbasis in café De Twee Zwaantjes aan de Haarenseweg te Esch. Het gildearchief bevat nog een in 1922 door het toenmalige gemeentebestuur van Esch afgegeven hinderwetvergunning voor het oprichten van een schutsboom achter het café. Tot 1991 heeft het gilde haar schietterrein kunnen handhaven op deze plek in het centrum van het dorp, doch wegens loodoverlast voor omwonenden was het gilde genoodzaakt de schietaccommodatie te verplaatsen naar het gemeentelijk sportpark. Het café bleef echter de thuisbasis van het gilde voor haar vergaderingen en teerdagen en als vertrekpunt naar diverse activiteiten binnen en buiten Esch. Daarbij altijd gastvrij ontvangen door het kasteleinechtpaar Hans en Els van der Aa. In het najaar van 2000 wisselde het café echter van eige-

naar en werd omgebouwd tot pannenkoekenhuis. Hierdoor was het gilde genoodzaakt een ander onderkomen te zoeken uit het schaarse aantal horecagelegenheden wat Esch telt. Het ziet er naar uit dat het gilde hierin geslaagd is, want sinds begin dit jaar heeft het gilde haar onderkomen in café Het Essche Pumpke aan de Leunisdijk. Het gilde hoopt hier voor een aantal jaren 'onder de pannen' te zijn.

Instructies handboogschieten voor gilde Sint Sebastiaan uit Eindhoven

Gilde Sint Sebastiaan uit Eindhoven neemt één keer per jaar de handboog ter hand, maar is van plan om de handboogsport actief te gaan beoefenen. Dit was de speciale reden waarom gilde Sint Ambrosius uit Loon op Zand op 31 maart instructies handboogschieten gaf aan het gilde uit kring Kempenland. Gilde Sint Ambrosius heeft bekwame instructeurs. Gildekoning John van Gompel is gediplomeerd handboogtrainer en heeft zijn kennis en kunde overgedragen aan andere schutters. Deze dag kregen circa twintig personen van gilde Sint Sebastiaan professionele uitleg. John van Gompel liet met behulp van één van zijn pupillen, Babette Dankers (15 jaar), zien wat de juiste houding en technieken zijn. Babette demonstreerde dat je 'gewoon' in de roos kunt schieten, ze deed immers precies wat haar trainer zei. Daarna kregen de leden van Sint Sebastiaan en hun dames persoonlijk advies.

Verbroedering Ambrosiusgilden Gierle (B) en Loon op Zand

Gilde Sint Ambrosius uit het Belgische Gierle nodigde zijn naamgenoot uit Loon op Zand uit voor een verbroederingsfeest op 1 april 2001. De Nederlandse gildeleden werden gastvrij ontvangen. Gierle organiseerde een bezoek aan het Taxandria-museum en het beginhof in Turnhout. Er werden cadeaus uitgewisseld. Het Nederlandse gilde schonk een schoenmakersbeeldje en een boek over de Loonse en Drunense duinen. Het Belgische gilde gaf een digitale kopie van een schilderij van Rubens met de H. Ambrosius. Het originele schilderij hangt in de National Gallery in Schotland.

Kaderdag jeugd bij Sint Sebastiaan Oss

De kring Hoge Schuts, waarbij twaalf gilden zijn aangesloten, houdt elk jaar in het begin van het zomerseizoen een kaderdag voor de jeugd. Vooral aankomende jeugdige tamboers en vendeliërs, maar ook nieuwelingen in de C-klasse, kunnen dan kennis maken met de wedstrijden. Een deskundige jury beoordeelt de prestaties zoals die voor een echte wedstrijd gelden en bespreekt na afloop de resultaten met ieder persoonlijk. Een goede gelegenheid om op een gemoedelijke en informele manier te leren hoever men is met de opleiding en welke punten nog wat meer aandacht moeten krijgen. Bovendien weet iedereen dan hoe het er bij echte wedstrijden aan toe gaat. Het Sint Sebastiaangilde uit Oss had dit jaar op 8 april de organisatie van de kaderdag. De accommodatie was prima en ook de faciliteiten waren keurig in orde. Bovendien werkte het weer goed mee; droog en zelfs af en toe wat zon. Zeventien tamboers en acht vendeliërs zetten hun beste beentje voor. Het aantal deelnemers was wat minder dan andere jaren, maar dat had ook te maken met het mond- en klauwzeerprobleem in de regio. Natuurlijk waren er ook echte prijzen te winnen. Harm van de Schoot van het gilde Sint Antonius-Abt uit Nuland ontving als beste van de tamboers het wisselbeeld 'De Tamboer'. Het wisselbeeld 'De Vendelier' was voor Harm van de Wetering van het gilde Sint Antonius-Abt uit Vorstenbosch. Alle deelnemers kregen een kleine geldprijs. Alles bij elkaar een geslaagde kaderdag in een prima sfeer en het Sint Sebastiaangilde uit Oss kijkt met voldoening terug op dit eerste gilde-evenement sinds haar herinrichting in 1998.

Sint Joris Nieuwkuijk heeft weer een gildeheer

Tijdens de H.Mis van de statiedag op zaterdag 21 april van

Deken-schrijver Karel van Bijnen feliciteert gildeheer David Lebrun met zijn benoeming

het gilde Sint Joris van Onsenoort en Nieuwkuijk is pastoor David Lebrun tot gildeheer benoemd. Op deze feestdag voor het gilde, die begon met het afhaken van koning Leo van Dommelen, was dit een plechtig moment. De afgelopen jaren had het gilde het noodgedwongen zonder gildeheer moeten doen omdat er in Nieuwkuijk geen pastoor was. Toen dan ook in maart het bericht kwam dat David Lebrun werd benoemd tot pastoor, nam het gilde snel actie en liet een mooie sjerp borduren om deze te kunnen overhandigen op de statiedag.

Bij de benoeming sprak hoofdman Eric Jan van Eggelen zijn dank uit aan het adres van pastoor Lebrun om deze functie te aanvaarden. Het gilde krijgt hierdoor een internationaal tintje, omdat de nieuwe gildeheer uit België komt. Pastoor Lebrun dankte het gilde voor zijn benoeming en hoopt dat hij deze functie geruime tijd kan bekleden. Na de H.Mis volgde de vendelgroet voor de nieuwe gildeheer en de wereldlijke overheid in de persoon van wethouder Klijs van de gemeente Heusden en werd de dag voortgezet met een koffietafel en de jaarvergadering. De dag werd besloten met een gezellig samenzijn bij café De Ster.

Sint Jorisdagen van 'De Oude Schuts'

Tijdens het weekend, dat zo dicht mogelijk ligt bij de feestdag van Sint Joris (23 april), houdt het Bossche schuttersgilde 'De Oude Schuts' de jaarlijkse algemene vergadering en de een-dags-schietcompetitie. Dit jaar werd tevens herdacht dat het gilde tien jaar geleden werd (her)opgericht en werd een vernieuwde schietbaan geopend. Zaterdag 21 april begon met een H. Mis in de Sint Jan met als celebrant gildeheer Van Osch, met medewerking van het Jeroen Boschkoor en de Stadspijpers. Na de viering en het daarop volgende ontbijt, ging het gilde met de Stadspijpers voorop naar het thuishonk de Citadel. Hier werd de rest van het programma afgewerkt. Drie belangrijke agendapunten waren de inauguratie van zes nieuwe leden, de verkiezing van de nieuwe hoge deken en de loting (Gods lot) voor de vrijgekomen plaats die ontstond door het aftreden van een van de dekenen. De dekenen vervullen steeds voor de periode van drie jaar hun taak in de hoogheid. De inauguratie van de nieuwe leden kon door het fraaie weer in de openlucht plaats vinden. Deze installatie was gedeeltelijk aangepast aan een vernieuwde, wat meer inhoud gegeven, plechtigheid. Tot hoge deken werd Frans Sluiter (60) verkozen. Niek van Meeuwen werd door loting opnieuw deken. Zondag 22 april, die uitblonk door mooi lenteweer, gaf het gilde de gelegenheid alle programma-elementen gezellig in de open lucht af te werken. Na de spreekwoordelijke 'koffie

De Oude Schuts' op haar thuishonk, de Citadel in 's-Hertogenbosch

met' volgde het openen van de nieuwe zgn. Paulusbaan, door de gulle gever Paul Sars. Hierna volgde het kampioenschietsen. Bij de gildezusters ging Curty Schraven en bij de gildebroeders Peter Vorstenbosch met de eer en de prijs strijken. Na de gelukwensen en het 'daar moet op gedronken worden' werd de inwendige mens versterkt en kwam er een einde aan de tweede dag van een bijzonder weekend.

Rob v.d. Besselaar wordt koning O.L.V. Schuts

Kermisdinsdag 24 april heeft de Onze Lieve Vrouwe Schuts uit Elshout een nieuwe koning gekregen. Rob v.d. Besselaar was de gelukkige die de vogel wist te bevrijden bij het 151ste schot. Deze keer is er geen jeugdkoning, want de schuts heeft geen leden onder de 16 jaar. De nieuwe koning is 24 jaar, ongehuwd, heeft als vriendin Anita van Sluisveld, woont zelfstandig, is van beroep vertegenwoordiger in lederwaren en is vanaf 1995 lid van het gilde. Hij stamt uit een echte gildefamilie, zijn vader is lid vanaf 1979, zijn broer vanaf 1984 en is

Koning Rob v.d. Besselaar (24) met zijn vriendin Anita van Sluisveld

ook al een keer koning geweest in 1988. Zondag 6 mei is de koning gekroond en ingezegend in de parochiekerk van Elshout. Tijdens deze plechtigheden memoreerde hoofdman Jos Klerks dat de koning een centraal figuur is die de eer en waardigheid van het gilde draagt. Zonder zijn koning kan het gilde eigenlijk niet naar buiten treden en mag het vaandel niet worden gezwaaid. „De gildekoning dient rein te zijn en van onbesproken gedrag. De koning is het gezag, maar hij oefent het niet uit. Hij ontvangt de eer van het gilde, is derhalve de eer zelf, reden waarom hij met praal de kroon en het koningsketen mag torsen”, aldus Klerks. Hierna legde de nieuwe koning, de eed van trouw af aan God, Koningin en vaderland en aan de kerkelijke autoriteiten. De nieuwe koning mocht vervolgens over het vaandel lopen, gebruikmakend van een groot privilege en ging men over tot de officiële inhuldiging door de hoofdman en gildeheer kapelaan Schilder.

Gemondse A. Geerts Lid O.N.

In Sint Michielsgestel is aan de vooravond van de viering van koninginndag 2001 A.N.M. Geerts benoemd tot Lid in de Orde van Oranje Nassau. Hij is al vijfenvijftig jaar lid van het gilde Sint Joris en Sint Catharina in Gemonde, waarvan veertig jaar hoofdman. Hij werd indertijd gekozen tot hoofdman en later schoot hij zich driemaal tot koning en dientengevolge tot keizer. Deze functie vervult hij nog steeds. Binnen het gilde organiseert Geerts activiteiten op allerlei gebied. Daarnaast is hij penningmeester van de Gimmense Kapel; een onderdeel van fanfare Sint Lambertus. Bij dit muziekgezelschap is hij ook al vijftig jaar lid.

Rob van Gorkum Burgerkoning Loon op Zand

Op koninginndag werd het Burgerkoningschietsen bij gilde Sint Ambrosius in Loon op Zand druk bezocht. Ruim vijftig bezoekers deden mee aan de wedstrijd om de titel. In de voorronden schoten de deelnemers vijf pijlen af op de 12 meter hoge schietboom met optrekbare wipplaat. Na de voorronden en het afkampen was Rob van Gorkum de laatste die overbleef. Rob nam het op tegen de Burgerkoning 2000: Mark Nieuwenhuisen. Mark miste zijn twee en derde schot, waardoor Rob de winnaar werd. Rob van Gorkum mag zich Burgerkoning Loon op Zand 2001 noemen.

Herdenking oorlogsslachtoffers Loon op Zand

Op 4 mei waren de drie Loonse gilden present bij de doden-

herdenking, bij het monument aan de rand van de duinen. Burgemeester J. Weierink hield een toespraak. Na de kranslegging brachten Jouke van Gurp en Cors Dankers van gilde Sint Ambrosius de vendelgroet. Daarna volgden twee minuten stilte. De herdenking sloot af met het gezamenlijk zingen van het Wilhelmus.

Bert Sidler schutterskampioen Barbara Vught

Bert Sidler draagt met trots het kampioenschild

Tijdens de schietwedstrijden (met het geweer) op de teerdag van het gilde Sint Barbara - Sint Sebastiaan uit Vught is Bert Sidler op zaterdag 12 mei schutterskampioen 2001 geworden. Aan de wedstrijd deden eenentwintig gildebroeders mee. Met vier anderen belandde Sidler in de eindronde. Uiteindelijk wist hij beslag te leggen op de felbegeerde titel. De teerdag begon met het uithalen van koning Jacq. van Genugten. Na een ingetogen mis in de Sint Petruskerk, gecelebreerd door gildeheer pastoor Martien Mesch,

volgde in 't Gereghthof aan het Marktveld het traditionele ontbijt in aanwezigheid van beschermheer mr. Frank Houben en burgemeester Jan de Groot. Tijdens het ontbijt werden jeugd-vendelier Dennis van den Bosch en aspirant-gildelid Caspar Nouwens in de broederschap opgenomen. Rein Simon werd geïnstalleerd tot aspirantlid. In het bestuur werden voor twee jaar benoemd Richard Verstappen als oude deken en Kees van der Bruggen tot jonge deken. Mede door het stralende zomerse weer (26°C), ziet het gilde Sint Barbara - Sint Sebastiaan terug op een geslaagde teerdag 2001.

Ambrosius Loon op Zand krijgt grond in gebruik

De gemeente Loon op Zand heeft het perceel Klokkenlaan 50 gratis aan gilde Sint Ambrosius in gebruik gegeven. De rechten en plichten van de gemeente (ingebruikgever) en het gilde (ingebruiknemer) zijn vastgelegd en ondertekend in een zogeheten ingebruikgevingsovereenkomst. Deze overeenkomst is in principe van onbeperkte duur.

Harrie Schellekens wordt na 109 schoten koning

Onder een strakblauwe hemel begon zondag 13 mei voor de gildebroeders en -zusters van het gilde Sint Joris - Sint Sebastiaan uit Heukelom erg vroeg. Niet alleen omdat het moederdag was (en zij dus de eerste was die verwend mocht worden), maar ook omdat in Enschoot Sint Job werd gevierd en zij samen met het Sint Hubertusgilde uit Berkel kleur geven aan de start van deze viering in de kerk van Enschoot. Bovendien was het koningschieten. Vooraf zijn de broeders en zusters op de traditionele manier gewekt door luid tromgeluid en het voorlezen van een proclamatie, waarbij wordt aangezegd op tijd te verschijnen. Ook de regerend koning en koningin zijn naar oud gebruik uitgehaald en met de koets naar de Oude Toren gebracht om vervolgens met vliegend vaandel en slaande trom op te trekken naar de kerk. Bepaald indrukwekkend was het eerste optreden van W. v.d. Pas met zijn paard als standaardruiter te noemen. Tijdens de H. Mis werden de af te schieten vogels op het altaar geplaatst, evenals het beeld van Sint Hubertus. Tijdens zijn preek vertaalde voorganger rector A. Merks het verhaal van Sint Job uit het Oude Testament naar het heden. Na de vendelgroet op het kerkplein, volgde in het gildehuis het ontbijt. Na de middag werd het serieus en begon de loting voor de volgorde waarin de kandidaten voor het koningsschap zouden schieten. Naast regerend koning Appie Cruijssen meldden zich nog een drietal gildebroeders. De boom is vrijgemaakt door burgemeester en erehoofdman Y. Kortmann, gevolgd door pastor Caspar Cllous

en de aftredend koning. Na 109 schoten gaf de vogel zich gewonnen. Harrie Schellekens is voor vier jaar koning. Harrie is sinds maart 1994 lid en is ook de man die de technische zaken op het schietterrein vakkundig onderhoudt. Voorts verzet hij al vele jaren veel werk achter de schermen. Hij is een gildeman in hart en nieren, die de nieuwe functie op het lijf lijkt geschreven. Zes gildezusters streden om de titel prinses. Na 69 schoten ging Tonnie Cruijssen-Konijn (de oud-koningin) met deze titel aan de haal. Bij de strijd om het koningsschap waren deputaties van gilden uit Berkel, Oisterwijk, Moergestel, Udenhout en Esch aanwezig.

Mien en Harrie Schellekens vormen vier jaar lang een koningspaar

Koning wip en -jeu de boules Sint Ambrosius

De leden van gilde Sint Ambrosius (Loon op Zand) hielden op 20 mei de wedstrijden om de eretiteln koning wip en koning jeu de boules. John van Gompel is koning wip geworden en Mieke Nieuwenhuisen koningin jeu de boules. De wedstrijdleiding was in handen van Ad Dankers en Frans Basters. Piet van Leeuwen verzorgde de catering.

'Den Bosch ingenomen door Loon op Zand'

Dit zei pastor Vos tijdens de H. Mis van twaalf uur in de Bossche Sint Jan op Hemelvaartsdag 24 mei. De Liedertafel Echo der Duinen uit Loon op Zand zong de Messe in C van Anton Bruckner. De Loonse gilden Sint Ambrosius en Sint-Hubertus luisterden de H. Mis op.

Bert Hoefs bekleedt koningsschap in Vorstenbosch

Op kermiszaterdag 26 mei hield het gilde Sint Antonius Abt uit Vorstenbosch het koningschieten. Na een vendelhuide en een borrel bij de zittende koning Simon Smits, werd op het gildeterrein de vendelgroet gebracht aan gildeheer Henk Groot-huyse, die 25 jaar pastoor was in Nistelrode. Nadat de vogel op de boom was geplaatst losten de burgemeester, de gildeheer en koning Smits de eerste schoten. Hierna bood Smits zijn koningsschild aan. Het schild heeft de vorm van het voormalige gildelogo met hierop de Vorstenbossche molen, als symbool dat hij bij vier molenaars heeft gewerkt. De hoofdman bedankte de scheidende koning voor zijn geweldige en voorbeeldige taakopvatting en zei het mooi te vinden dat Smits op de jubileumdag van de Hoge Schuts het koningskruis had gewonnen. Na de loting en een eerste schietronde, volgde een gezamenlijk lunch met een brandewijntje. Na 228 schoten viel de vogel plots naar beneden. Bert Hoefs bleek de nieuwe koning. Daarna werd gekampt om de titel schutterskoning. Na tien ronden van drie schoten werd Peter van de Broek winnaar. Met de titel kermiskampioen ging Addie Moeskops uit Veghel aan de haal. De gildekoning is geïnstalleerd op het gazon van zijn woonhuis. Hier vond de handwas-sing plaats en mocht hij aan de hand van zijn vrouw Nelly over het vaandel lopen. De bijeenkomst op deze stralende zomerse dag werd afgesloten met de vendelhuide aan de nieuwe majesteit en een gezellig samenzijn.

Koning Bert Hoefs met gildebeker (l) en schutterskoning Peter van de Broek

Meiteerdag en drie jubilarissen in Haaren

Zaterdag 26 mei hield Sint Antonius - Sint Sebastiaan uit Haaren de jaarlijkse meiteerdag. De H. Mis die aan de teerdag is verbonden, werd reeds (in aanwezigheid van alle drie de Haarense gilden) op zondag 20 mei gehouden. Op de middag van de teerdag ging men van het gildehuis naar het schietterrein. Hier waren de twee andere plaatselijke gilden (Sint Joris en Sint Catharina - Sint Barbara) al present. Zij hielden die dag ook de teerdag. Op de gildeboom werd een 'driemik' met drie houten vogels geplaatst. Na loting werd er geschoten. Rob Kivits haalde de eerste vogel naar beneden. De tweede door Theo Swinkels en de derde door Kees v.d. Wiel Lz. De gildezusters moesten op een grote schijf schieten. Een, twee en drie werden resp. Annie v.d. Wiel, Gerry v.d. Wiel en Anne-Marie Kivits. Vanaf 18.00 uur was er gezamenlijke rondgang door de drie gilden. Van het ene gildehuis naar het andere en terug. Sint Antonius - Sint Sebastiaan huldigde ook drie leden vanwege hun zilveren jubileum: Giel v.d. Ven, Albert v.d. Wiel en Bennie v.d. Wiel. Alle drie zijn actief als schutter. Daarnaast is Albert hoofdvendelier en Bennie vendelier. De meiteerdag werd besloten met een goed verzorgde barbecue.

Essche gildebroeders bij NK wipschieten

Op 27 mei werd door enkele gildebroeders van het Essche Sint Willebrordusgilde deelgenomen aan het Nederlands Kampioenschap vrije hand schieten in Dorst. Het viertal bestaand uit Joop van Roosmalen, Frank van der Pasch, Adrie van Rooij en Jeroen van de Ven behaalde hierbij de eerste prijs korps. Hetgeen een enorme beker opleverde. Direct na afloop van de wedstrijd werd door 'coach' Jos van Eijdhoven per mobiele telefoon het thuisfront in kennis gesteld van de behaalde resultaten. Hij had hierbij zo'n enthousiast verhaal dat de hoofdman in de veronderstelling was dat het Nederlands kampioenschap was behaald en meteen de voltallige overheid mobiliseerde om de jonge helden met bloemen te verwelkomen. Nadat een uur en enkele telefoontjes later duidelijk werd dat niet Esch maar Bavel Nederlands Kampioen was geworden kon de fanfare en de pers nog net worden afgezegd. Tijdens het Nederlands Kampioenschap opgelegd schieten op 24 juni in Nieuwkuijk behaalde Jeroen van de Ven de titel 'individueel reserve kampioen'. Het gilde feliciteert hem met deze mooie prestatie.

Waardige opluistering 40-jarig priesterfeest

Op zondag 27 mei heeft het gilde Sint Joris - Sint Sebastiaan uit Heukelom op waardige wijze het veertigjarig priesterfeest van ereleden H. Tops in 's-Hertogenbosch opgeluisterd. Tevens verleende het gilde op deze dag medewerking aan de meimaandviering in de Sint Janskathedraal in de Brabantse hoofdstad.

Sint Blasius Heusden schiet puntenkoning

Het Sint Blasiusgilde uit Heusden heeft op zaterdag 2 juni het tweejaarlijkse 'puntenkoning schieten op de wip' gehouden. Om 14.00 uur kwamen veertien gildebroeders en -zusters bijeen in de Wijkse Poort. Om half drie begon de wedstrijd. Eerst met drie uit zes en zo verder tot de winnaar bekend werd. Na een spannende en leuke strijd, kwam Bert van Spijk als winnaar uit de bus. Daarna volgde een gezamenlijk drankje en hapje in het clubhuis. Hier kreeg Van Spijk van de hoofdman een wisselbeker.

O.L.V. Schuts speelt hoofdrol in processie

Volgens oude traditie neemt de O.L.V. Schuts uit Elshout ieder jaar deel aan de processie naar de Genadekapel in Elshout. Elshout is een bedevaartplaats van de Wonderbare Moeder. Door de Elshoutse gemeenschap wordt de laatste dag van mei ook 'onze dag' genoemd. Op 31 mei was er een avondmis met aansluitend een processie naar de genadekapel, welke geheel geassisteerd wordt door de leden van de

O.L.V. Schuts, zoals misdienaar, acoliet, lector, collectant en leden helpen mee communie uitreiken. Voorts zorgen ze in de processie voor lantaarndrager en kruisdrager en begeleiden ze de priester met het Allerheiligste. Het Sint Hubertusgilde uit Drunen geeft ook ieder jaar acte de présence. Na de plichtigheid is er gezamenlijk koffiedrinken.

Van kruisdrager tot lantaarndrager; alles neemt de O.L.V. Schuts over

Afscheid Willy van de Wijgert met gouden randje

Tweede pinksterdag, 4 juni, is door het Sint Willebrordusgilde uit Heeswijk en vele genodigden uit gilde- en maatschappelijk leven afscheid genomen van hoofdman Willy van de Wijgert. Van de Wijgert zat sinds 1963 in de overheid van het gilde, waarvan eenentwintig jaar als hoofdman. Het afscheid vond plaats tijdens een H.Mis in de Sint Willibrorduskerk. Tijdens de viering werd Jan Schakenraad tot opvolger van Van de Wijgert geïnstalleerd en ingevendeld. De scheidende hoofdman werd benoemd tot eredecken en ontving een speciaal ereteken. Tijdens een geanimeerde receptie, waarbij zich onder andere het Sint Barbaragildekoor uit Dinther met troubadour Henk Habraken liet horen, mocht Van de Wijgert uit handen van Maasland-voorzitter Jack Goudsmits de kringonderscheiding in goud in ontvangst nemen. Van de ere-leden kreeg hij een bronzen beeldje van het kunstenaarschap Bremers uit Helvoirt, symboliserend een vendelier met wapperende vlag. Velen staken de loftrumpet over Willy, onder andere Fred van den Berg namens zuster-gilde Sint Barbara uit Dinther, oud-federatievoorzitter Eugène Bouwdijk Bastiaanse sr., hoofdman Jan van Grunsven van de Hoge Schuts en beschermheer mr. Henry Wynaendts. Laatstgenoemde, ambassadeur van Hare Majesteit in Parijs, was speciaal voor het afscheid met zijn echtgenote jonkvrouw Marina van der Wijck reeds in de vroege uurtjes vanuit de Franse hoofdstad naar Heeswijk afgereisd.

Ook Willy's vrouw Thea werd als 'moeder van het gilde' regelmatig en terecht in de feestvreugde betrokken. Als dank voor de fijne jaren verraste oud-hoofdman Van de Wijgert 'zijn' gilde met een fraaie geschakelde hoofdmansketen. De symboliek verwerkt in de medaillons aan de keten duidt enerzijds op de niet-aflatende inzet van zijn echtgenote voor het Sint Willebrordusgilde, anderzijds op de 'wapenfeiten' die het gilde onder leiding van Van de Wijgert wist te boeken. Van Europees kampioen vendelen, via de gilde-Romereizen tot en met het hoofdmanschap.

Nieuwe hoofdman Jan Schakenraad (l) en scheidende hoofdman Willy v.d. Wijgert

Kermis-schieten bij Sint Barbara Dinther

Bij de jaarlijks terugkerende schietwedstrijd (dit jaar op 9

Kruisboogkampioen Hans de Visser (l) en geweerkampioen Gerben Verkuylen

juni) voor de beste kruisboog- en gewerschutter heeft het Sint Barbaragilde uit Dinther twee nieuwe schietkampioenen. Aan het kruisboogschieten werd deelgenomen door 22 deelnemers die ieder 15 pijlen schoten. Nadat alle schutters hun pijlen geschoten hadden, was Hans de Visser de enige schutter die alle 15 pijlen raak geschoten had en hiermee dan ook kampioen werd. Arno Vogels werd verrassend tweede met 14 rake treffers. Bij het gewerschieten was het net als vorig jaar een korte maar spannende strijd. Nadat de 18 schutters ieder 15 schoten

hadden gelost waren er nog slechts 2 schutters over, Gerben Verkuylen en Hans de Visser. In de volgende ronde van drie schoten raakte Hans de Visser zijn steunschot kwijt, terwijl Gerben Verkuylen drie keer raak schoot. In de laatste ronde miste Gerben Verkuylen drie keer, maar doordat Hans de Visser het eerste schot miste, werd Gerben Verkuylen de nieuwe schietkampioen geweer. Voor de jeugdleden was er een schietwedstrijd met het luchtdrukgeweer. Eerst schoten de jeugdleden op pijpjes met rozen, hierna op puntenkaarten. Martin Heijmeriks werd met 60 punten kampioen voor Maarten van Grinsven met 57 punten en Patrick van Grinsven met 56 punten. Na deze spannende wedstrijden werden de prijzen uitgereikt door de schietcommissie, voor de kruisboog- en geweerkampioenen was een mooi schild, deze werden geschonken door schutsbroeder Ton van der Heijden. Na de prijsuitreiking had Crist Manders samen met de beheerscommissie weer gezorgd voor een lekkere barbecue ,die ieder zich goed liet smaken.

Jeugdschutter Jop Bettonviel maakt snel carrière

Begin april richtte hij voor het eerst pijlen op de wip. Ruim twee maanden later was hij de beste jeugdschutter tijdens een wedstrijd met de handboog in Haaren. Zondag 10 juni schoten de gilden Sint Antonius en Sint Sebastiaan uit Haaren, het Sint Ambrosiusgilde uit Loon op Zand en het Oisterwijkse gilde Sint Sebastiaan om de Adriaan van de Wiel-beker. Het Loonse gilde won de wedstrijd en mag de wisselbeker een jaar lang laten pronken in het gildehuis. Bij de individuele wedstrijd was het de 14-jarige Oisterwijkse jeugdschutter Jop Bettonviel die in zijn categorie de hoogste eer opeiste.

Gilde Nuland succesvol op Landjuweel Helmond

Op 17 juni nam het gilde Sint Antonius Abt uit Nuland succesvol deel aan het Landjuweel te Helmond. Een groots opgezette dag die helaas overschaduwd werd door fikse regenbuien. Dat zelfs flinke regenbuien de Nulandse gildebroeders niet afschrikken, blijkt wel uit de resultaten. Maar liefst zeven zilveren schilden kregen een Nulandse eigenaar. Bij het gewerschieten kampioen: Johan Snel (2e), personeel: Johan Snel (2e) en Wout de Haas (9e). Trommen jeugd: Harm van der Schoot (2e), klasse A: Dave Bijveld (1e), klasse U: Antoine van der Schoot (1e), groepstrommen senioren: Antoine van der Schoot, Dave Bijveld, Jamo de Haas en Gerry van der Schoot (3e). Ondanks het slechte weer spreekt het Nulandse gilde van een geslaagd Landjuweel!

Roefelen: kinderen boeien voor het gilde

Veel dingen, die in de ogen van volwassenen 'gewoon' zijn, kunnen voor kinderen juist spannend zijn. Denk maar eens terug aan uw eigen kindertijd. Wat vond u toen een uitdaging? Wat was toen heel spannend om te doen? In de ogen van kinderen is roefelen zeer zeker geen spel. Zo echt mogelijk meedoen geeft de Roefelkinderen het gevoel waar ze voor

komen: dat ze erbij horen! Binnen het Oisterwijkse schuttersgilde Sint Sebastiaan zijn er vele mogelijkheden om kinderen te boeien, ze bij activiteiten te betrekken, ze echt iets laten doen. Wat is er mooier dan hun blik te verbreden en hen van alles te laten zien en doen bij het gilde?

De afgelopen zeven jaar hebben ruim 200 kinderen een bezoek gebracht aan het plaatselijke gilde. Dit jaar ontving 'de schuts' op zaterdag 23 juni ruim dertig deelnemers. Op het gildeterrein in het Lindendijkpark is de prachtige, speciaal voor kinderen gemaakte, videofilm vertoond, waarin wordt verteld over het ontstaan van de gilden en de gilden in de moderne tijd. De kinderen konden daarna vendelzwaaien en trommen. Als hoogtepunt mochten de Roefelkinderen schieten met de handboog op de 12 meter hoge wip en in de baan.

De Oisterwijkse enthousiaste jeugdschutters: Elko Bettonviel, Joris Goudsmits, Thomas Goudsmits en Jop Bettonviel (v.l.n.r.)

Berlicummer wordt Federatie-koning Landjuweel Helmond

Tijdens het Landjuweel in Helmond op zondag 17 juni is Arnold van Lith van het Sint Jorisgilde uit Berlicum Federatie-koning geworden. In een zware competitie loste Arnold in de tweede ronde en na ruim vijfenzeventig pogingen het finale schot. Daarmee werd hij schutterskoning van de Noord-Brabantse Federatie van Schuttersgilden (NBFS). Arnold van Lith is van plan in 2003 aan het Europees koningschieten in Oostenrijk mee te doen.

Arnold van Lith ontvangt van Mies Sijbers (l), vice-voorzitter van de Federatie, het koningsschild

Sint Jan Baptist herstelt oude traditie

Het Kaatsheuvelse gilde Sint Jan Baptist heeft een oude traditie, het houden van een statiedag, in ere hersteld. Het houden van deze teerdag was om onduidelijke redenen sinds lang in de vergetelheid geraakt. In het weekend van de kerkelijke feestdag van Sint Jan de Doper, de voorloper van Christus, is op 23 juni de draad weer opgepakt. Aangezien op deze dag in de Sint Janskerk de 'dag van de vrijwilligers' werd gehouden, was het gilde genoodzaakt gebruik te maken van de bijzondere gastvrijheid van pastoor Van Bragt van de parochie van de Martelaren van Gorkum. De dag begon met een H. Mis,

gecelebreerd door Van Bragt met medewerking van het parochieel dameskoor. Tussen de gildebroeders en -zusters in, begaf de pastoor zich na afloop van de misviering naar buiten om op het kerkplein (sinds kort officieel het Pastoor van Bragtplein) een schitterend synchroon gebrachte vendelgroet in ontvangst te nemen. Daarna ging het gezelschap naar het schutsterrein waar na loting gestreden werd om de titel van schutterskoning 2001. Bij de eerste serie van vijf schoten ging de strijd tamelijk gelijk op en waren alle favorieten nog volop in de race.

Na het overschakelen op de kleinere vogel kwam hierin al snel verandering. De een na de ander zag zijn, of haar, hoop in rook opgaan. Uiteindelijk was het outsider Pierre Donders, die met de eer ging strijken. Bij de jeugd was het Ron Labordus die recht op de titel leek af te gaan. Na een honderd procent score in de eerste helft van de wedstrijd, kreeg hij te kampen met materiaalpech. Het overschakelen op een ander wapen werd hem funest. Toen hij uiteindelijk zijn ritme weer te pakken had, was het leed echter reeds geschied. Tenslotte kwam hij één treffer tekort om zich jeugdkoning te mogen noemen. De succesvolle dag werd met een gezellig samenzijn besloten.

Gildeheer René Aarden benoemd tot pastor

Pastor René Aarden (l) en bisschop Hurkmans.
(Foto: Ad van der Aa)

Op 23 juni benoemde mgr. drs. A. L. M. Hurkmans René Aarden tot pastor. René Aarden is gildeheer van gilde Sint Ambrosius. De Loonse gilden begeleidden hem met zijn familie, bisschop Hurkmans en de overige celebranten naar de parochiekerk Sint Jans Onthoofding. Tijdens de H. Mis aanvaardde René Aarden zijn pastoraat en hernieuwde zijn wijdingsbeloften. Mgr. Hurkmans zegende ook de klokken van het nieuwe carillon. Na de misviering ontvingen de pastor en de bisschop de vendelgroet. Hoofdman Jan van Riel beloofde dat beiden op

het gilde kunnen rekenen en feliciteerde René Aarden namens het gilde.

Jeugdige handboogschutters staan hun mannetje

Acht Midden-Brabantse schuttersgilden verzamelden op zondag 24 juni onder de kerktoeren van Diessen voor de jaarlijkse Regio-wip-verschieting. Meer dan zeventig handboogschutters streden op de gildewei voor de individuele en viertallen prijzen. Onder ideale weersomstandigheden behaalde het viertal van het Oisterwijkse Sint Sebastiaangilde een gedeelde tweede plaats. Omdat Jo Scholtze zijn laatste schot op de ruim twaalf meter hoge schutsboom op een haar na miste, moest ook hij genoegen nemen met een tweede prijs. Het meest succesvol waren de zes enthousiaste jeugdschutters van het Oisterwijkse gilde. Teun Schoones (14) won in zijn categorie de eerste prijs en de 13-jarige Michiel Swaans een prachtige tweede prijs.

Mgr. J.G. ter Schure viert 50-jarig priesterfeest

Zondag 24 juni is in de Sint Janskathedraal in 's-Hertogenbosch het gouden priesterfeest van emeritusbisschop mgr. J.G. ter Schure gevierd. De plechtige eucharistieviering werd opgeluisterd door het Sint Jorisdigilde 'De Oude Schuts' uit de Brabantse hoofdstad.

NK schieten-op-wip: St. Sebastianus Middelaar

Het Sint Sebastianusgilde uit Middelaar is zondag 24 juni Nederlands Kampioen geworden bij het NK schieten op de wip. Deze wedstrijd werd georganiseerd door het Sint Joris-

gilde van Onsenoort en Nieuwkuijk. Bij de jeugdwedstrijden op zaterdag 23 juni werd het koppel van het gilde Sint Antonius en Sint Nicolaas uit Groeningen de Nederlands Kampioen 2001.

Op zondag 24 juni organiseerde Sint Joris voor de vierde keer de Nederlandse Kampioenschappen 'opgelegd schieten op de wip'. Er waren dit jaar maar liefst 58 deelnemende viertallen. Dat waren er dertien meer dan vorig jaar. Dit had zeker te maken met het schitterende weer. De wedstrijden startten om 11.00 uur onder een stralende zon en het spits werd afgebeten door het kampioensteam van vorig jaar, Sint Joris van Onsenoort en Nieuwkuijk. Zij begonnen goed en schoten het maximale aantal punten in de eerste ronde. Datzelfde deed nog een team van Sint Joris. Derhalve waren er kansen om het kampioenschap te prolongeren. In de eerste ronde waren er slechts vijftien teams die ook de maximale score behaalden. In de eerste twee afkampronden vielen beide teams van Nieuwkuijk af en derhalve was toen al zeker dat er een nieuwe kampioen zou komen. Na de tweede afkampronde waren er nog vier teams over. Een ronde later resteerden alleen nog de teams van Sint Antonius - Sint Sebastiaan uit Udenhout en Sint Sebastianus uit Middelaar. Na nog twee afkampronden bleek het team van Sint Sebastianus het sterkst. Zij wonnen daarmee de felbegeerde kampioenstitel. De kampioensbeker werd uitgereikt door wethouder Klijs van Sportzaken van de gemeente Heusden. Hij gaf bij de uitreiking, naast de felicitaties aan de winnaars, een compliment aan de organisatie. Tevens had hij bewondering voor de wijze waarop iedereen zo bewust, gedisciplineerd en sportief met elkaar om ging. Hij wees daarnaast op het feit dat de gemeente Heusden maar liefst tien gilden herbergt en een schietvereniging in dezelfde discipline. Na de prijsuitreiking gingen de wedstrijden verder voor de overige onderdelen. Persoonlijk Nederlands Kampioen werd W. Jacobs. Reserve-kampioen Jeroen van de Ven en bij de koningen werd Bart Vromans uit Udenhout winnaar. Op zaterdag hadden de jeugdleden de wedstrijden reeks geopend. Aanvankelijk hadden zich 24 kandidaten opgegeven, maar op de wedstriiddag kwamen 36 jeugdige schutters hun geluk beproeven. Het werd een leuke, spontane en zeer sportieve wedstrijd. Waarbij de meisjes en jongens lieten zien dat deze tak van de schietsport toekomst heeft. Zij schoten zeer goed en de begeleiders en wedstrijdleiders keken vol bewondering naar de verrichtingen van de deelnemers. Bij de prijsuitreiking was er een herinnerings-

Voorzitter Frans Vriens (r) van de federatiecommissie spreekt het kampioenskoppel, de gebroeders Willems, alsmede persoonlijk Nederlands Kampioen Jeugd Marco Gerrits toe

vaantje voor alle deelnemers en zij kregen allen een spontaan applaus van de toeschouwers. De winnaars van de zgn. koppelwedstrijd werden de gebroeders Willems van gilde Sint Antonius en Sint Nicolaas uit Groeningen. Bij deze jeugdwedstrijden was er nog wel succes voor het organiserende gilde. Marco en Melissa de Pinth wonnen de tweetallenwedstrijd. Zij werden daarmee weliswaar geen Nederlands Kampioen, maar behaalden een mooie ereplaats.

Sint Sebastiaan Oisterwijk dit jaar goed op schot

Het gilde Sint Sebastiaan uit Oisterwijk is dit jaar goed op schot. Tijdens het grote gildefeest van kring Maasland in Vorstenbosch op 1 juli was Teun Schoones weer de beste jeugdschutter met de handboog. Kringvoorzitter Jack Goudsmits kon hem op het eind van de dag een mooi zilveren schildje overhandigen als eerste prijs. Op dit gildefeest met meer dan 1200 gildeleden stond Goudsmits zelf ook onder de boom voor 'zijn' gilde. Na een late, spannende kampronde behaalde hij voor het eerst tijdens zijn ruim dertigjarig gildelidmaatschap de eerste prijs personeel. Hij blijft een 'mooi-weerschutter'.

Ambrosius Loon trots op zijn jeugd

De jeugdleden van gilde Sint Ambrosius uit Loon op Zand hebben bewezen dat ze samen kunnen werken. Zij haalden op de kringgildedag van Maasland (1 juli in Vorstenbosch) zowel de eerste prijs voor het groepstrommen als het groepsvendelen. De vendeliërs waren: Cors Dankers, Jouke van Gurp en Maartje Nieuwenhuis. Aan het groepstrommen deden mee: Babette Dankers, Jelle van Gurp, Bram Nieuwenhuis en Paul Nieuwenhuis.

Antonius-Abt verdient veel zilver op kringdag

Op 1 juli was het gilde Sint Antonius-Abt uit Nuland te gast bij het gelijknamige gilde te Vorstenbosch. Dit gilde vierde haar 50-jarige herinrichting met een prachtig weekend. In een grote feesttent, waar vrijdag van tevoren nog de Voldamse groep BZN had opgetreden, begon de gildedag van kring Maasland met een mis. Na een korte optocht van ongeveer 300 meter volgde de massale opmars met aansluitend een slangendefilé. Onder aanvoering van de Vorstenbossche en de Nulandse tamboers was dit een schitterend schouwspel! Onder bijna tropische weersomstandigheden volgden hierna de wedstrijden. Ook op deze kringdag waren de Nulandse gildebroeders niet van het podium af te slaan. Met maar liefst tien zilveren schilden en enkele promoties keerde het gezelschap voldaan huiswaarts richting het gildehuis alwaar de victorie nog even gevierd werd. Nuland kreeg onder meer de eerste prijs voor het mooiste geheel in de optocht. Verder waren er eerste prijzen voor de wedstrijdonderdelen gewerschieten kampioen (Peter Tielemans), trommen jeugd (Harm van der Schoot), trommen klasse A (Jarno de Haas), trommen klasse U (Antoine van der Schoot) en groepstrommen senioren (Antoine van der Schoot, Jarno de Haas en Gerry van der Schoot). De laatste tweegenomde tamboers zijn tevens gepromoveerd van de klasse A naar klasse U.

Essche gilde eert haar beschermheer

Op zondag 1 juli, na afloop van de kringgildedag Maasland, werd door het Sint Willebrordusgilde een vendelgroet gebracht aan haar beschermheer Cor van der Zanden en zijn echtgenote Joke ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan van hun

Beschermheer Cor van der Zanden en zijn echtgenote nemen de vendelgroet in ontvangst

bedrijf, Accountantskantoor Van der Zanden BV. Het bedrijf is gevestigd in een onlangs gerenoveerd kantoor in het centrum van Esch en biedt werkgelegenheid aan circa twintig personen. De bloei van het bedrijf en de 'carrière' van haar directeur bij het gilde vertoont enige gelijkenis. In september 1971 trad hij tot het gilde toe als gewoon gildebroeder en van 1984 tot 1986 was hij deken-rentmeester. Het schenken van een nieuw gildevaandel in 1989 was voor het gilde aanleiding om hem tot gildeheer te benoemen. Na het overlijden van Cees de Leeuw in 1997 nam hij op verzoek van het gilde diens functie als beschermheer over. Een functie die hij met veel enthousiasme vervult. Regelmatig is hij aanwezig tijdens de bijeenkomsten van het gilde en loopt hij met het gilde mee in de optocht van een gildefeest. Vandaar dat het gilde deze gelegenheid te baat nam om hem eens in het zonnetje te zetten.

Donald Duck als schietroos

Kermiszonntag 15 juli kwam het Oisterwijkse Sint Sebastiaangilde op het eigen gildeterrein in het Lindepark bij elkaar voor een onderlinge verschiëting. Alle leden met hun eventuele partners en kinderen schoten op een Donald Duck-figuur. Een gezamenlijke lunch bleek een heerlijke onderbreking van die dag. Aansluitend was er een korte vakantiestop en nam het gilde medio augustus de activiteiten weer op.

Druk voorjaar 'Udenhoutse broeders en zusters' mondt uit in prijzenregen

De gildebroeders en -zusters van het Udenhoutse gilde Sint Antonius - Sint Sebastiaan hebben een zeer druk voorjaar achter de rug. Vele gildedefestijnen en schietwedstrijden werden bezocht. In de meimaand te voet en per fiets naar Den Bosch. Met veertig personen aan de Bossche bollen. Het koningschieten voor de bewoners van de Eikelaar werd voor de eenentwintigste keer georganiseerd. De dames speelden jeu de boules; de heren schoten met een luchtbus op een houten koningsvogel. Na afloop volgde voor koningin en koning de vendelgroet. Voorts werd het Landjuweel Helmond en de kringdag in Vorstenbosch bezocht. Verder het deelnemen aan de beide Nederlandse kampioenschappen vrije hand en opgelegd schieten in Dorst en Nieuwkuijk. De deelname was met groot succes. In Helmond werd beslag gelegd op vier zilveren schilden, waaronder een eerste prijs voor Frans Vriens (schieten personeel). In Vorstenbosch vijf prijzen, zoals de eerste prijs voor het mooiste vaandel en de zesde prijs schieten personeel voor gildezuster Willy Vriens. Vanuit

De koning en koningin van verzorgingstehuis de Eikelaar krijgen de vendelgroet

Dorst konden vijf bekers mee naar huis worden genomen, zoals de eerste prijs opgelegd voor Marcel Manni en een eerste prijs vrije hand voor Frans Vriens. Tenslotte in Nieuwkuijk vier bekers, waaronder de eerste prijs voor hoofdman Frank van Loon. Sint Antonius - Sint Sebastiaan is in de breedte zeer sterk en neemt daardoor veel prijzen mee. In Nieuwkuijk slaagde men er echter niet in Nederlands kampioen te worden. Van de 56 deelnemende viertallen bleef

Udenhout als een van de laatste over. Na vele ronden kampen moest men in Sint Sebastiaan uit Middelaar zijn meerdere erkennen.

Argentijnse vrouwen vallen voor Brabantse gildebroeders

De speciale vendelhulde, die dinsdagavond 17 juli door ruim vijftig gildebroeders van de kring Maasland aan 850 gasten uit de gehele wereld op het voorplein van het provinciehuis in Den Bosch werd gebracht, kreeg wel een geheel onverwacht tintje. Op uitnodiging van de provincie werden de gasten uit alle delen van de wereld ontvangen in het kader van een vijfdaags IFCO-congres in Nederland. Deze organisatie is een internationale koepel voor hen die in de pleegzorg werkzaam zijn. Zowel hulpverleners als pleegouders (met hun kinderen) namen aan het congres deel. Onder leiding van vice-hoofdman Henk van Helvoirt en deken-schrijver Fred van den Berg brachten de Maaslandse afgevaardigden een waardige vendelhulde. Mede door de inzet van het Sint Joris - SintCatharinagilde uit Gemonde die met een grote groep vendeliërs en tamboers paraat stond, werd het een spektakel van jewelste. Een spontaan en langdurig applaus was het gevolg. Er waren congresdeelnemers uit alle delen van de wereld. Van Canada, via de USA, Rusland, Bulgarije, Frankrijk, Marokko en veel Afrikaanse landen. De meeste bijval kregen de Brabantse gildebroeders uit onverwachte hoek. In het gezelschap bevond zich een grote groep Argentijnse vrouwen. Zij zochten, terwijl het programma hierin niet had voorzien, onbevange contact met de Nederlanders. De openingszin van de gesprekjes luidde constant: „We are from Argentina, the country from Máxima!“. Het ijs was toen snel gebroken. Vaak werd met handen en voeten uit de doeken gedaan wat het betekent gildebroeder te zijn en wat de betekenis is van de kleurrijke uniformen.

Er volgden hele fotosessies voor het Argentijnse thuisfront. Met koningen, zilverdragers, vaandrags, vendeliërs en 'gewone' gildebroeders. Ofschoon het verhaal over de gilde-

koningen moeilijk was over te brengen. „Willem-Alexander will once be your king?“. Misschien moet de Argentijnse pers hierover nog eens ingelicht worden door de RVD. Maar de Argentijnse vrouwen, zo verzekerden de Brabanders, hadden in ieder geval een primeur. Vóór Máxima maar één officiële voet in het provinciehuis heeft gezet, gingen de Argentijnse deelnemers aan het IFCO-congres al over de drempel.

Land van Cuijk

Restauratie van het oude vaandel van Heilig Bloedsgilde Boxmeer

Een van de bezittingen van het gilde is een kostbaar vaandel uit 1863 van de toen geheten 'Erewacht van het Heilig Sacrament en Heilig Bloed'. De Eerste Deken van het gilde Jan Hendriks wist enkele jaren geleden dit vaandel veilig te stellen door te voorkomen dat het attribuut voor een toneelvereniging in Amsterdam zou worden weggegeven. Bij een expositie van de historische vereniging Nepomuk, ter gelegenheid van 600 jaar Boxmeerse Vaart, werd door hun bestuur opgemerkt dat het in slechte staat verkeerde. Hierop werd de stichting Vrienden van het Heilig Bloedsgilde attent gemaakt en zij besloten het vaandel door De Tiendschuur in Tilburg te laten restaureren. Daar werd geconstateerd dat de op zijde geschilderde medaillons losgelaten en beschadigd zijn, de rode zijde te ruim is bemeten en hersteld moet worden. Verder zijn op diverse plaatsen beschadigingen of slijtageplekken geconstateerd die eveneens hersteld moeten worden.

De op zijde geschilderde medaillons zijn losgelaten en beschadigd

De geschiedenis van het vaandel

Nadat in 1839 mede wegens geldgebrek het Heilig Bloedsgilde door pastoor Striek werd ontbonden, vond in de tweede helft van de 19e eeuw, vermoedelijk in 1863, de oprichting van een zogenaamde Erewacht plaats. Deze erewacht bestond uit notabelen die zich inzetten om de verering van het H. Bloed, met name tijdens de processies, mogelijk te maken.

Zo zorgden zij o.a. voor de aanschaf van processie-attributen zoals lantaarns en kleine lantaarns die in de volksmond 'piere zuukers' werden genoemd. Tot in de jaren '60 van de vorige eeuw is deze erewacht actief geweest. Mannen als Nuyens (arts), Korte (arts), Jhr. Van Sasse van IJsselt, Schoth (boekhandelaar/drukker), Goossens (notaris), Welp (deurwaarder), Van de Maat en Huggers (beide leraren aan de MULO), waren daarin vertegenwoordigd. Ook het H. Bloedraam in de huidige H. Bloedkapel van de Petrusbasiliek werd door hen gefinancierd. Het vaandel toont aan een zijde Sint Joris met de draak en aan de andere zijde een voorstelling van de kelk van het H. Bloed. Het is vervaardigd van zijde en voorzien van een fraai gesneden houten standaard. Het werd in de processie door leden van de erewacht of gilde meegedragen.

Deze Maaslandse gildebroeders zorgen voor een geweldige ontvangst van de IFCO-deelnemers in het provinciehuis

Ademloos kijken de 850 congresgangers toe naar de fraaie en waardige verrichtingen van de vendelgroep uit Gemonde

Nieuwe koning H. Bloedsgilde Boxmeer

Op zondag 29 april was het koningschieten. Koning Johan Jansen werd met zijn gevolg 's morgens thuis opgehaald, waarbij het gilde door hem werd onthaald op een ontbijt. Om 10 uur was de gildeviering in de Petrusbasiliek, met als speciale gasten het gemeentebestuur van Sigmaringen, die op bezoek waren voor de officiële ondertekening van de Jume-lage-overeenkomst tussen beide plaatsen. Om 14.00 uur werden de openingsschoten gelost door kerkelijke en wereldlijke overheid. Na 73 schoten kon Kim Ermers zich Jeugdkonin-gin noemen. Op de vriendenvogel werd door vrienden van het gilde en leden van de Katholieke Bond van Ouderen geschoten. Riet van der Veer haalde deze vogel namens de K.B.O. met het 150e schot naar beneden. Bij de vrienden was het Jan van Haaren die Vriendenkoning 2001 werd. Eer-ste Dame werd tamboer Cindy Peters bij het 224e schot. Na 251 schoten was Peter van Beusekom koning van het Heilig Bloedsgilde. In 1983 lukte hem dit ook.

Overvendeling van de nieuwe koning Peter van Beusekom

Onze Lieve Vrouwe-gilde Holthees

Koning Willy Linders met zijn vrouw Ellen

Op tweede Pinksterdag vond in Holthees het koningschieten plaats. Om 16.00 uur vertrok men vanaf het gildehuis naar het schietterrein, waar de vogel op zijn post werd gezet. Na 178 schoten was Willy Linders de nieuwe koning. Na terugkeer in het gildehuis werd de erewijn aangeboden en werden Willy en zijn vrouw Ellen Linders-Pingen gehuldigd. Willy, in het dagelijks leven vrachtwagenchauffeur en vader van drie zonen, is sinds enkele jaren lid van het gilde. Zijn vrouw is al jaren lid en sinds enkele jaren

weer actief binnen het tamboerkorps.

Harrie Gooren nieuwe koning Sint Antonius-Abt Blitterswijk

Zondag 17 juni werd voor de 15e keer sinds de heropricting koning geschoten. De eerste drie jaren in Geysteren en sinds 1984 op het eigen terrein. Men kreeg toen van de gemeente Meerlo-Wanssum een vergunning voor 1 dag om in eigen dorp te schieten. Daarna begon men aan de realisatie van een permanent eigen schietterrein, wat op 20 juni 1987 officieel in gebruik werd genomen. Het is thans een prachtig terrein waar het goed toeven is, wat ook nu weer bleek met 150 toeschouwers.

Met het 340e schot werd gildecommandant Harrie Gooren de nieuwe koning. Bij de jeugd was het Bruno Vaz Baptista die met het 171e schot Jeugdkoning werd. Bij de gildezusters werd marketenster Christien Gooren-Claesen met het 192e schot schutsvrouw van het jaar. Harrie Gooren is lid vanaf

1981 en heeft de heropricting helemaal meegemaakt. Hij maakte deel uit van alle commissies, de nieuwe kostuums, het schietterrein, de gildedagen 1989 en 1999. Hij is mede-oprichter en leider van het tamboerkorps sinds 1984, alsmede van de vendeliers en jeugdvendeliers. Vanaf 1988 lid van de overheid en al 17 jaar commandant van het gilde. Zijn vrouw Cher is geen lid maar samen met Harrie verzorgt zij vanaf 1984 het gildenieuws in het plaatselijk wekelijks dorpsjournaal en sinds 1953 het Sint Antoniuskapelletje. Zij heeft in 1994 een standaard (vaandel) gemaakt en in 1998 verraste zij de vendeliers en jeugdvendeliers met nieuwe door haar gemaakte vendels. Het onderhoud van de vendels berust ook bij haar. Dat hun vele werk voor het gilde wordt gewaardeerd bleek op de receptie van dit koningspaar op zaterdag 30 juni, waar velen hen in het gemeenschapshuis kwamen feliciteren.

Harrie en Cher Gooren het, nieuwe koningspaar

Huwelijk bij Sint Lambertusgilde Milsbeek

Op vrijdag 25 mei vond de huwelijksvoltrekking plaats tussen gildekapitein Eric Janssen en marketenster Corina van Zoest. Konings- en keizerspaar waren namens het gilde aanwezig op het stadhuis te Gennep en in de parochiekerk te Milsbeek. Vrijwel alle gildebroeders en -zusters vormden een erehaag bij de kerk en woonden de inzegening bij. Eric leidde Corina naar het altaar in gala-uniform, zoals dat hoort bij zijn functie als beroepsmilitair. Na de kerkdienst werd het bruidspaar overvendeld en werd hun een vendelhulde gebracht.

Eric Janssen en Corina van Zoest

Gildehuus voor Sint Theobaldusgilde Overloon

Op 28 april vond de opening en inzegening plaats van het nieuwe gildehuis. Pastoor Tolboom was afgehaald en trok met het gilde door het dorp naar het gildehuis waar een eucharistieviering plaats vond. Voor deze door vier burge-meesters bijgewoonde viering werd het gildehuis geopend door burgemeester Bouwmans, zijn echtgenote (als bescherm-vrouw) en de koning. Na de inzegening door de pastoor en de overvendeling was er een bescheiden feestavond voor geno-digden en leden van het gilde.

Het gildehuis maakt van buitenaf een gesloten indruk, wat te maken heeft met de functie van het gebouw. Er wordt muziek gemaakt, geschoten met kruisbogen en geoefend met de drumband. De geluidsisolatie moet optimaal zijn en het daglicht komt dan ook slechts door twee smalle ramen en de ramen van twee deuren binnen. Het gebouw is voorzien van dubbelglas en 22 cm. dikke betonplaten in het dak. Het eerste gildehuis was een Jeugdhuis dat moest wijken voor senio-renwoningen. Het tweede was door de leden zelf gebouwd met de stenen van het oude gemeentehuis van Vierlingsbeek.

Op de huidige, derde, locatie heeft het gilde de ondergrond van de gemeente Boxmeer voor 50 jaar in erfpacht en is het voor een periode van 25 jaar hoofdgebruiker van het ervoor gelegen grasveld. Voor de bouw en exploitatie is een aparte beheersstichting opgericht. De afmetingen zijn afgestemd op het gebruik. De grote ruimte is geschikt voor een 10-meterbaan voor de kruisboog. Daarvoor zijn zitjes voor de wachtende schutters. Tevens is de ruimte geschikt als repetitieruimte voor de show-drumband en kleine exercities. Er is verder een bar, bestuurskamer, keuken met kelder, toiletten, bergruimte en zolder. Een plaatselijke aannemer zette de ruwbouw, de afwerking deden de leden zelf. Al lijkt drie jaar een lange bouwtijd, door het feit dat alleen zaterdags gewerkt kon worden, valt het erg mee. De accommodatie, die een half miljoen heeft gekost, heeft veel beslag gelegd op de vrije tijd van de leden. Een geweldige prestatie. Het gildehuis dat de toepasselijke naam Ut Gildehuus kreeg, was op 29 april geopend voor het publiek.

Het nieuwe onderkomen 'Ut Gildehuus'

Sint Barbaragilde Ravenstein zorgt voor kanonvuur

Op Hemelvaartsdag nam het gilde de twee kanonnen in gebruik die sinds afgelopen winter op de rondelen aan de Maasdijk te Vestingstad staan. Vooraf werden eerst foto's gemaakt voor het vervolg van het boek 'De Gouden Guld', waarna geschoten werd om de titel van dagkoning. Het werkelijke koningschieten vindt in Ravenstein slechts eenmaal per drie jaar plaats. De eerstvolgende keer is dat in 2002. Het kanonnenfestival begon 's middags bij het gemeentehuis. Vandaar trokken diverse gilden, toneelgroepen, werkgroepen, genodigden en stadsharmonie O.B.K. door Ravenstein. Via het kanon op het rondeel bij de Van Coothweg ging de menigte naar het andere kanon op het Oranjerondeel. Daar werden de diverse vrijwilligers bedankt en spraken de hoofdmannen van de gilden van Ravenstein en Niftrik over het feit dat het kanon niet richting de werkelijke vijand staat gericht. Hiermee doelden zij op de aanstaande gemeentelijke herindeling en de strijd met Herpen. Het Sint Barbaragilde zorgde voor een knallende ontknoping. Eerst werd de menigte naar veilige afstand gedirigeerd. Tijdens het spelen van de Ravensteinse feestmars, haalden enkele gildebroeders het kruit uit het middeleeuws kruitmagazijn. Op commando van commandant Wim Peters werden de volgende handelingen verricht. De wissel zorgde er voor dat de loop goed schoon was, gecontroleerd door hoofdman en koning. Daarna ging het kruit met de kruitlepel in de loop. De rammer stampte het kruit stevig aan. De vuurwerker keek of het kanon wel degelijk op Niftrik gericht stond en stak de lont aan. Er volgde een enorme knal. In totaal werden drie schoten gelost, elk op bovenstaande wijze. Ook al was het in Ravenstein uitgenodigd, toch verzorgde het Sint Damianusgilde (van Niftrik) voor een passend antwoord vanaf de overzijde van de Maas. Dit antwoord was evenals de schoten van Ravenstein ter begroeting en zeker niet uit vijandigheid. Tot slot gaven de vendeliërs uit Huisseling, Niftrik en Ravenstein een gezamenlijke vendelgroet.

Kringvergadering Land van Cuijk

Op zaterdag 23 juni vond in het gemeenschapshuis te Beugen een algemene vergadering plaats van de Kring van gilden Land van Cuijk. De hoofdpunten in deze vergadering waren de installatie van de nieuwe kringvoorzitter, drs. O. Bouwmans, burgemeester van Boxmeer en de installatie door de pas geïnstalleerde voorzitter, van de nieuwe kringgildeprieester P. Vermeeren. Na de opening en het opnemen van de presentielijst verzocht vice-voorzitter P. Arts de heer Bouwmans naar voren te komen om hem met de versierselen van het voorzitterschap te omhullen. De sjerp van het kringbestuur, de ambtsketen, de hoed en vooral de staf. Voor een uitgebreide persoonsbeschrijving en foto's van de nieuwe kringvoorzitter wordt verwezen naar het interview met hem elders in dit blad. Na een kort dankwoord voor het vertrouwen dat door de kring in hem was gesteld, nam de nieuwe voorzitter plaats temidden van de overige bestuursleden en verzocht pastoor Vermeeren naar voren te treden om hem te installeren als kringgildeprieester van Het Land van Cuijk. Pastoor Vermeeren is de zoon van de in gildekringen bekende Karel Vermeeren, die als gildebroeder van het Sint Catharinagilde van Eindhoven van 22 november 1968 tot 19 november 1976 voorzitter was van de kring Kempenland. Piet Vermeeren is momenteel rector van de stichting 'Saamvliet' (de vroegere Sint Augustinusstichting) in Genneep en tevens pastoor van Linden. Hem werden door de voorzitter eveneens de kringbestuursjerp en het bijzondere kruis omhangen, waarna ook hij de vergadering toesprak en dankte voor zijn benoeming. Na afloop kregen de aanwezige gildebroeders en -zusters de gelegenheid, de nieuw benoemden te feliciteren, waarbij mevrouw Bouwmans een bloemetje werd aangeboden voor de (vele) uren dat zij haar man in de toekomst zal moeten missen ten behoeve van het gilde.

Pastoor Vermeeren rechts geïnstalleerd als kringgildeprieester

Herman Kroef nieuwe koning van het Sint Theobaldusgilde in Overloon

Met 243 schoten schoot Herman Kroef zich tot koning van het Sint Theobaldusgilde. Zeven jaar eerder lukte hem dat ook al. Na de reveille om 6 uur 's morgens was iedereen aanwezig om in optocht de koning af te gaan halen. Terug in het gildehuis stond er koffie en vlaai gereed. De H.Mis met gilde-eer werd bijgewoond door de beschermvrouw van het gilde mevrouw Riek Bouwmans en ere-voorzitter Jan Jacobs. Ook dit jaar weer werd de koningsvogel mee naar de kerk genomen.

In zijn toespraak ging Pastor Tolboom in op het thema van deze H.Mis namelijk gastvrijheid. Gastvrijheid wordt vaak beperkt door vooroordelen maar ook door andere factoren: of het ons wat kost, of het ons gelegen komt, of we het leuk vinden. Openheid voor ieder medemens is niet de gemakkelijkste weg, maar wel de enige zinvolle weg naar een harmonische samenleving. Pastor Tolboom hoopte dan ook dat het gilde voor iedereen gastvrij zou zijn en dat ook in het nieuwe gildehuis iedereen gastvrij naar binnen kon.

De drum-showband en het LoGeKo verzorgden de muzikale

omlijsting. Na de eed van trouw aan het kerkelijk en wereldlijk gezag bracht de drumshowband het Wilhelmus ten gehore en ging men terug naar het Gildehuis. Intussen werd de loting verricht naar oude gildetradities. De commandant las de rechten en plichten voor waar een koning zich aan moest houden. Aan de gildebroeders (dames mogen nog niet mee schieten voor het koningschap) werd persoonlijk gevraagd of ze mee wilden schieten om de koningstitel. Uit deze kandidaten werd hierna geloot. Ook de overige gildeleden en de jeugd lootten voor de volgorde.

Na de gezamenlijke broodmaaltijd werden allereerst enkele leden gehuldigd. Nancy Cornelissen werd gehuldigd v.w. haar 10-jarig lidmaatschap bij de D.S.B. Zij kreeg een geëmailleerd speldje met oorkonde van de muziekbond.

Sjef van de Hoogenhof werd gehuldigd vanwege zijn 25-jarig lidmaatschap. De voorzitter noemde de vele punten op waarmee Sjef zich voor de vereniging verdienstelijk had gemaakt. Ook werd er een muzikdiploma uitgereikt aan Moniek Weerts. Zij slaagde aan de muzikschool in Boxmeer voor trompet B. Rond half 2 vertrok men met beschermvrouw mevrouw Boumans en pastor Tolboom naar het schietterrein aan de Bossenhoek. Daar sprak voorzitter Bas van Wieringen een welkomstwoord. De oud-koning plaatste de houten vogel op de schietboom die onder tromgeroffel naar boven werd gehaald. Na de 'herenscheut' door oud-koning Piet Hendriks, pastor Tolboom, de beschermvrouw en de voorzitter ontdeed de laatste de oud-koning van het koningszilver. In volgorde van loting begon het schieten voor de gildeleden en de jeugd. Ook dit jaar was er weer een publieksklos voor iedereen vanaf 12 jaar. Hiervoor werd een bijdrage gevraagd van f 2,50. Hiervoor was veel animo. Bij de senioren kwam de vogel al vrij plotsklaps naar beneden met 84 schoten. De gelukkige hier was evenals vorig jaar Annie Cornelissen-Arts die de klos naar beneden haalde. Bij de jeugd haalde Sjors Loonen met het 196e schot de laatste resten naar beneden, bij de publieksvogel slaagde Petra Beckers hierin met het 117e. Bij de gildebroeders was het inmiddels ook spannend geworden. Bij het voorlaatste schot van Stefan Meijer kwam er heel wat hout naar beneden maar de vogel bleef zitten waar hij zat. Hierna was Herman Kroef aan de beurt. En jawel hoor, bij het 243e schot kwam de vogel naar beneden tuimelen. Voordat hij wist wat er gebeurd was werd hij bedolven onder de felicitaties. Na zijn installatie werden bij de Lindenboom in het dorp de traditionele schoten afgevuurd ten teken dat het gilde weer een nieuwe koning had. Vervolgens haalde men de koningin Jacqueline af aan de Stevensbeeksewag vlakbij het gildehuis. Toen de Erewijn aangeboden was legde de nieuwe koning de gelofte van trouw af door met de rechterhand aan de punt van het hoofdvaandel de gelofte van trouw voor te lezen.

De nieuwe koning zei weer blij te zijn dat hij na 7 jaar deze titel weer voor een jaar mocht dragen. Het verheugde hem dat hij deze zondag zo ontzettend veel jeugdige belangstelling had gezien. Dit deed hem deugd en hij zou proberen weer

V.l.n.r.: Annie Cornelissen, Bas van Wieringen, Jacqueline Kroef, Herman Kroef en Marietje van Berkel

een waardig koning te zijn, maar vroeg wel aan iedereen om hem hier in te steunen.

Zuilen schieten Sint Theobaldusgilde Overloon

Een fenomeen waar men in gildekringen wellicht nimmer van gehoord zal hebben is het in Overloon bestaande gebruik van 'het verschieten van de zuilen'. Dit gebruik is ingesteld door het toedoen van Janus van den Breugel. Toen in 1970 Harrie Janssen overleed, die veel voor het gilde had betekend, stelde Janus het bestuur voor, hem te eren door een klein gedachtenisteken te (laten) ontwerpen. Gekozen is toen voor een kleine zuil met daarin de

De zuilen trofee

naam van de overledene en de naam van degene die hem had gewonnen. De naam zuil komt voort uit de vorm van het monumentje dat er uit zag als een zuil. De bedoeling was dat, om in het bezit ervan te komen, werd geschoten op de wip of de klos. Nadat in december van dat jaar Theo Swinkels was overleden en Harrie Raaymakers in 1972 werd ook voor hen een zuil beschikbaar gesteld. Toen in 1974 Harrie Meyer overleed, besloot het bestuur in juni 1975 verandering in deze werkwijze te brengen. Er werd gekozen voor 2 zuilen, een voor de wip en een voor de klos, zodat ook ongeofende schutters kans kunnen maken op een zuil. Men kan echter maar een zuil winnen, of op de wip of op de klos. De keuze is vrij. Omdat de zuilen naar boven taps toelopen en het daarom al moeilijker werd de namen van de overledene er in te graveren werd besloten de namen van de winnaars er niet meer op te vermelden. In 1990 werd besloten ook een zuil voor de overleden gildezusters beschikbaar te stellen. Vanwege het gemakkelijker graveren werd toen gekozen voor een vierkante zuil. In totaal zijn er nu dus 3 zuilen beschikbaar. De zuil blijft eigendom van het gilde en blijft een jaar in het bezit van de winnaar, die hem mee naar huis neemt als gedachtenis aan de overledenen. Uiteraard is men vrij om al of niet deel te nemen aan het zuilen verschieten.

Baronie en Markiezaat

Sint Sebastiaan op bezoek in het Markiezenhof

De Naamdagviering begon met een eucharistieviering in de Gertrudiskerk. Het parochiekoor Hortus Musicus Religiosus en harmonie Concordia droegen bij aan het feestelijke karakter van de viering waarin gildeheer pater W. de Clerck voorging. Na de hernieuwing van de eed van trouw en de vendelgroet aan burgemeester en gildeheer was er tijd voor de ontmoeting met koffie en cake en nog een drankje in De Teerkamer. In de middag brachten de gildebroeders en -zusters een bezoek aan het Markiezenhof, waar conservator mevrouw Johanna Jacobs het oude gildezilver samen met assistente Lonneke van Hal feestelijk had opgepoetst en uitgesteld voor het gilde. Ook andere gilde-attributen, zoals het vaandel van 1845, waren bijeen gebracht ter bezichtiging. Er waren handschoenen klaar gelegd, waarmee voorkomen werd dat het poetswerk in een keer ongedaan zou worden gemaakt. Het was een genoeglijke ontmoeting, middels het zilverwerk, met onze voorgangers. De avond bracht het gilde door in Eigen Haard met een koud buffet en verder aange naam verpozen. Een paar honderd foto's die gemaakt waren door enkele gildebroeders tijdens de Romereis in november 2000, waren ter bezichtiging meegebracht. Van het gilde uit Hoogerheide waren enkele vertegenwoordigers aanwezig, die

mede de naamdagviering weer tot een bijzonder geslaagde dag maakten.

Martien de Bont ere-hoofdman van gilde Sint Sebastiaan

Op 4 juni werd tijdens de gildemis in de Basiliek te Oudenbosch de oude hoofdman van het Oudenbossche gilde, Martien de Bont, benoemd tot ere-hoofdman wegens zijn verdiensten voor het gilde. Deze titel is in de loop der jaren maar zelden toegekend. De laatste ere-hoofdman was Karel Mol, die hoofdman was van 1960 tot 1980.

Na ontvangst van twee gastgilden, Sint Bavogilde uit Raamsdonk en het Sint Sebastiaangilde uit Bergen op Zoom, stelde men zich op voor een korte optocht naar de pastorie waar de gildeheer en de overdeken werden afgehaald. Onder tromgeroffel werd de kerk betreden voor de gildemis. Halverwege de mis werd aan Martien de Bont, voor wie deze benoeming een grote verrassing was, een zilveren schildje overhandigd als blijvende herinnering aan zijn tijd als hoofdman. Tevens werd hem door de overdeken van het gilde, burgemeester A. Osterloh van Halderberge, de sjerp omgehangen, behorende bij de titel als ere-hoofdman.

Na de mis werd op het plein voor de Basiliek door vaandrig Jack Wagemakers de eed van trouw voor het wereldlijk en kerkelijk gezag afgelegd. Hierna werd door het korps vendeliers van het Sint Bavogilde uit Raamsdonk de vendelgroet verzorgd voor de kersverse ere-hoofdman. Met deze vendeliers zwaaide ook de Oudenbossche gildebroeder Guus Louwagie mee die speciaal voor deze dag het vendelen bij het gilde van Raamsdonk had geleerd. Dit als verrassing voor zijn ere-hoofdman, gildebroeders en gildezusters.

Na dit gebeuren werd in optocht het plein weer verlaten en was er in De Pilaar onder het genot van koffie en een broodje gelegenheid om Martien te feliciteren met zijn benoeming.

Cees Martens schiet voor de derde keer koning

Op 19 juni dinsdag met de kermis was het dan zover dat het gilde Sint Joris koning moest schieten. De termijn van 6 jaar koningschap zat er op. Om één uur werd het Sint Jorisgilde opgehaald aan het gildelokaal in het Rijkpad door het gilde Sint Bavo en de fanfare Sint Cecillia. Het ging in optocht

Cees Martens

naar het voormalige gemeentehuis van Rijsbergen waar men burgemeester en de wethouders afhaalde en vervolgens naar de schutsboom in de wei van gildebroeder Jan Soffers aan de Bredaseweg. Hoofdman Kees Pellens las het reglement voor van het koningschap.

Zo behoort tot zijn rechten onder andere, dat de koning slechts de helft van het gelag (contributie) verschuldigd is. Naast de gangbare plichten is hij verantwoordelijk voor het regelen van het schiettechnische

gedeelte gedurende zijn koningschap.

Na dit voorlezen begon het schieten. De genodigden, onder wie verschillende uit de Noorderkempen, mochten allemaal eerst een ereschot doen. Na hen had iedere gildebroeder van het Sint Jorisgilde een ereschot. Daarna werd de vogel die op 22 meter hoogte stond, naar beneden gehaald om deze wat 'nipper' te zetten zodat hij er wat gemakkelijker zou afvallen. Daarna lootten de gildebroeders voor de volgorde. De heersende koning kreeg vooraf drie schoten om zijn koningschap te verdedigen. Na verschillende rake schoten heeft men de vogel naar beneden gehaald om hen nog krapper te zetten en het was ongeveer 16.00 uur toen Cees Martens, die op het laatst nog als enige schoot, hem eraf lichtte en dus voor de volgende 6 jaar koning is. Het reglement van het gilde is dat

diegene die drie maal achter elkaar koning schiet na die periode automatisch keizer word. Dit is meerdere malen gebeurd, maar de laatste keer was het in het jaar 1854. Aansluitend gingen de genodigden en de twee gilden naar het schietlokaal waar de koning volgens traditie over het gildevaandel mag lopen. De gemeente Zundert bood het gilde een vat bier aan en er werd gefeest tot in de kleine uren. Het gilde is zeer vereerd met Cees Martens. Hij is een gewaardeerde koning, hij regelt heel veel in het gilde en is daar zeer bekwaam voor. Ook is het gilde blij dat ze over 6 jaar een keizer hebben wat dan beloond wordt met een keizersketen. ■

Pelgrimage 2002 naar Fatima en Santiago

De Stichting Pelgrimage organiseert een 12-daagse busreis naar de pelgrimsoorden Fatima en Santiago, te beginnen op 28 september 2002.

Voorlichtingsavonden

Om goed bekend te worden met de wensen van de deelnemers maar ook om geïnteresseerden nader te informeren over de opzet van de pelgrimage zullen in de loop van de maand november diverse voorlichtingsavonden worden georganiseerd (aanvang steeds 20.00 uur):

Dinsdag 6 november in Soest (Gildehuis Groot Gaesbeeker Gilde)

Woensdag 7 november te Elshout (Gekroonde Hoed)

Maandag 12 november te Aarle Rixtel (zaal van Bracht)

Dinsdag 13 november te Eindhoven (Gildehuis Sint Catrien)

Donderdag 15 november te Etten-Leur (Gildehuis Sint Hubertus).

Nadere informatie: René van Hal, Spinet 47, 3766 ZB Soest
Telefoon 035-6020573, e-mail rvanhal@wanadoo.nl

Bezat Boekel ooit 'n gilde?

Deze vraag kwam bij mij op n.a.v. het lezen van het boek "Neerlands Volksleven" door D.J. v.d. Ven (1920). Op blz. 302 kwam ik de volgende zin tegen; „Het optochtprogramma vermeldde nog meer gilden-deputaties als die van de in 1849 opgerichte Boekelsche schutterij Willem III in de dracht van dien tijd.”

Tijdens een bezoek aan de keurig ingerichte vertrekken van de Heemkundekring 'Sint Achten op Boeckel' te Boekel raakte ik in gesprek met een der leden. Al snel kwam de vraag op tafel of bovengenoemde schutterij gezien kan worden als een gilde of een vervolg van een eerder gilde?

Vanuit de Heemkundekring had men het een en het ander reeds onderzocht en kon men géén andere aanwijzing vinden dan een document dat archivaris J. Sluijters van het Land van Ravenstein ooit had ontdekt.

Men vond het aldaar te mager om de gerechtvaardigde conclusie te trekken dat ook in Boekel eertijds een gilde actief is geweest. Concreet nu de vraag aan alle Brabantse gilden. Hebt u, in uw archief of anderszins, een historisch verantwoord teken dat er in Boekel een gilde heeft bestaan? Bijvoorbeeld doordat zij hebben deelgenomen aan een uwer activiteiten? Of omdat hun naam opduikt in een uwer verslagen? Of dat u in het bezit bent van gilde-attributen waarop de naam Boekel of 'Schutterye van Sint Achten op Boeckel' of iets dergelijks voorkomt?

Indien iemand mij informatie in deze kan verstrekken zou ik bijzonder content zijn en reis ik direct weer af naar Boekel om hen te stimuleren om het slapende gilde 'ns goed wakker te schudden. Met dank voor de te nemen moeite, verblijf ik - Tom Leurs, Sint Catharinaweg 30, 8161 VS Epe - tomia.leurs@planet.nl.

Met gildegroet vanaf de Veluwe

Tom Leurs, Olderman-Deken Sint Maartensgilde Epe

IN MEMORIAM

Sint Joris, Berlicum

Jos Martens

Het overlijden van Jos Martens (79) heeft het Berlicumse Sint-Jorisgilde in het hart geraakt. Jos was ruim een halve eeuw lid en niet alleen oud-koning, maar ook enkele jaren lid van de overheid en lange tijd drager van het gildevaandel. Hij behoorde tot de in 2000 opgerichte zgn. Wijze Raet van oud-koningen die de overheid adviseert. Zijn gezondheid speelde hem echter de laatste jaren al danig parten. Helaas was het hem, hoewel hij er alles voor in het werk zette, ook niet meer gegeven het recent in Berlicum gehouden 'wereldrecord vendelen' mee te maken. Toegetreden in 1949, maakte Jos samen met Harry van Casteren en Broer van de Leest al snel deel uit van de in die tijd bekende en legendarische vendeliersgroep. Van 1979 tot 1982 was hij koning en op gildedagen schoot hij drie keer het koningskruis. Maar even ambitieus verzorgde hij met andere gildebreeders de oude Schutshof en later de nieuwe Sint-Jorishof. Vooral dat laatste, omdat het naast het voetbalveld van BMC ligt, zijn geliefde club die hem al lang geleden tot erelid maakte. Voor zijn verdiensten kreeg hij in 1989 de pauselijke zegen en tien jaar later een hoge onderscheiding van kring Maasland. Op 9 juni hebben de gildebreeders van Sint Joris en een grote delegatie van de Hoge Schuts - de kring van twaalf omliggende schuttersgilden - Jos plechtig uitgevendeld, zoals dat in de aloude traditie hoort. Met het vaandel over de met het koningszilver getooide kist bekrachtigde Jan Vorstenbosch het afscheid.

Sint Odulphus, Best

Theo v.d. Meulengraaf jaar overleed. Het verenigingsleven had bij hem een ruime belangstelling. Regelmatig werd op hem een beroep gedaan.

Sint Barbara, Dinther/Veghel

In Dinther overleed op 18 april Josephus Aloysius (Sjef) van der Meijden (94). Hij was lid van twee gilden: Sint Barbara Dinther en Sint Barbara Veghel. Bij de

Sjef van der Meijden

herleving in 1980 van het gilde in Veghel, was hij vanuit het gilde in Dinther (dat hij na de Tweede Wereldoorlog mede had doen herleven) één van de drie adviseurs. Toen het Veghelse gilde eenmaal bestond, heeft de vergadering hem de status verleend van 'toegevoegd aan de overheid'. Na zijn pensionering ging hij in Veghel wonen. Hij wenste toen volwaardig lid te worden van het Veghelse gilde, maar tevens ook lid te blijven in Dinther. De toenmalige federatievoorzitter heeft hem dit unicum toegestaan. Van der Meijden was goed thuis in de gildegebruiken. Het was hem een gruwel dat een vaandrig vóór de opmars zijn vaan op de grond legde en zelf in het gras ging zitten, of nog erger: liggen. Tijdens een kerkelijke plechtigheid zette hij zijn oortjes op scherp - hij had een absoluut gehoor - en wist precies welke zanger of zangeres een fractie van een seconde te vroeg of te laat had ingezet. Hij was jarenlang dirigent van twee koren. Sjef van der Meijden behoorde tot de dorpsonderwijzers die een centrale rol vervulden in het dorps- en parochieleven. In Australië, Nieuw-Zeeland, Canada en in de Verenigde Staten zullen, op het bericht van zijn overlijden, zich velen hem in dankbaarheid herinneren als de toegewijde leraar Engels voor aanstaande emigranten. Zich verplaatsend op zijn broer, heeft hij menig emigrantenrechtspaar bezocht om hen de Engelse taal bij te brengen. Van der Meijden was een doener met twee gouden handen. Hij heeft zelf wel eens gezegd: Als de tijden in mijn jeugd beter waren geweest, dan was ik ingenieur geworden. Het gilde Sint Barbara profiteert nog van de woordenlijst met gildetermen die hij mede heeft samengesteld.

Sint Catharina en Barbara, Geldrop

Op 15 april 2001 overleed gildebreders van den Boom (70). In 1972 is hij tot gildebreders gedoopt en sindsdien is hij een groot aantal jaren kapitein van het gilde geweest. De laatste jaren is zijn gezondheid minder geworden, zodat hij zich genoodzaakt zag om zich in 1998 terug te trekken als kapitein.

Sint Joris, Goirle

Op zondagmorgen, 27 mei 2001, terwijl het gilde klaarstond om deel te nemen aan de gildedag in Hulsel, kwam het bericht dat beschermvrouw Trudy van Puyenbroek (80) was overleden. Trudy was sinds 1984 beschermvrouw en lid van het gilde. Voor die tijd was haar man Ruud van Puyenbroek beschermheer. Toen zij in 1984 beschermvrouw werd wilde zij ook lid worden, zodat ze ook op

Trudy v. Puyenbroek

vergaderingen haar zegje kon doen. Zij was hier dan ook altijd trouw aanwezig en stond het gilde met raad en daad bij. Trudy is altijd een voorvechter geweest voor vrouwen binnen het gilde en was dan ook trots dat haar kleindochter in vaders voetsporen trad en ook lid werd van het gilde. De laatste jaren liet haar gezondheid haar echter in de steek. Het Sint Joris Gilde is haar veel dank verschuldigd.

Sint Joris, Helvoirt

Wout Trum

Wout Trum (74) overleed op 14 maart 2001. Wout was vanaf 1973 lid, enkele malen deken en de laatste jaren zilverdrager. In 1998 werkte hij actief mee aan de redactie van het gildeboek ter gelegenheid van 400 jaar Sint Joris. Wout was een man met een positieve levensopvatting, een echte verenigingsman (niet alleen voor het gilde) en iemand die graag zijn medewerking verleende aan uiteenlopende gilde-activiteiten.

Pieter Pijnenburg

Pieter Pijnenburg (81) overleed op 17 juni 2001. Pieter was een markant gildebreders. Hij werd lid van het gilde in 1939 toen hij negentien jaar oud was. Hij is altijd lid gebleven en dat maakt hem (waarschijnlijk) tot degene die in de geschiedenis van het gilde het langst (62 jaar) lid is geweest. Pieter was een boegbeeld voor het Sint-Jorisgilde en vervulde jarenlang met trots en toewijding de functie van secretaris-penningmeester. Pieter was koning van 1988 tot 1991 (schild met loodgietersteken). Pijnenburg was drager van de eremedaille in zilver in de Orde van Oranje Nassau en geëerd met het Verzetskruis. Tevens was hij erelid van het gilde. Beide gildebreders zijn met gilde-eer begeleid naar hun laatste rustplaats.

Sint Joris, Hooge Mierde

Op 25 mei 2001 overleed gildebreders Bert van Dommelen (72). Bert was sinds 1976 lid van het gilde en was van 1983 tot 2000 lid van de overheid, waar hij de functie van deken en deken-schrijver heeft vervuld. Bert was een gildebreders in hart en nieren.

Sint Hubertus, Liessel

Nel Welten

Op 11 juni kreeg het gilde het droeve bericht dat haar donateur Nel Welten-v.d. Wallen was overleden. Hoewel het Liesselse gilde geen vrouwelijke gildeleden heeft was zij een echte schuts-vrouwe van het eerste uur. Haar echt-

genoot Gerardus Welten (overleden in 1980) was tweemaal koning van het gilde. Koningin zijn was voor Nel toen nog niet aan de orde omdat dit pas later werd ingevoerd. Toch bleef zij het gilde trouw en stond altijd klaar als er iets moest worden gedaan. Ze heeft veel gildebroeders over de vloer gehad. Zoals leden van het kringbestuur Peelland, waarvan haar echtgenoot Grardje in 1966 tot erelid werd benoemd. Na de dood van haar man werd Nel donateur van het gilde zodat zij er toch bij betrokken bleef. In 1989 verhuisde ze van een bejaardenwoning naar het verzorgingshuis de 'Nieuwe Erven'. Zittend in een kruiwagen met in de hand een groen/witte vendelvlag werd ze toen door haar kinderen naar haar nieuwe adres gebracht. Vanaf dit adres is zij door het gilde begeleid naar haar laatste rustplaats.

Sint Lambertus, Meerveldhoven

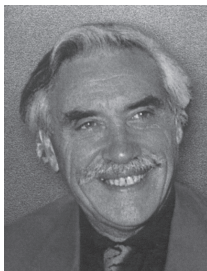

Harrie Vennix

Het gilde van Sint Lambertus heeft op 5 april j.l. de oudste gildebroeder Harrie Vennix (88) verloren. Vorig jaar kermis is hij voor 40 jaar trouwe dienst gehuldigd. Hij was een trouw gildelid met een warme aanwezigheid. Tot

het laatste toe kwam hij met zijn elektrokar naar de vergadering of kerk en liep mee achter het vaandel. Een ernstig mankement en een zware operatie kwam hij niet meer te boven. Ze zullen Harrie bij het rikken en katten missen.

Sint Anna, Nuenen-dorp

Tonny Brouwers

Op 12 juni 2001 overleed Tonny Brouwers (69), sinds 1969 gildebroeder van het Sint Annagilde Nuenen-dorp. Tonny was een pure levensgenieter. Vele jaren lang liet hij binnen en buiten het gilde mensen meegenieten van zijn bijzondere kijk op het leven. In talloze gedichtjes, tekeningetjes, citaten en verhaaltjes heeft hij de mensen

laten meebelevén en laten lachen. En zelf lachte hij nog het hardst van allemaal, vooral als het 'deugenietjes' waren. Tonny wilde zijn handen vrij houden, door niets beperkt worden in de vrije omgang met de mensen. Hij liet zich erop voorstaan dat hij geen bestuursfunctie wilde aanvaarden omdat hij zo graag 'gemene gildebroeder' wilde blijven. En dat is hij gebleven tot 1998. In dat jaar schoot hij zich koning en kwam hij dus toch, qualitate qua, in het officie. Het tekent Tonny dat hij zijn koningschap heeft gewijd aan de onderlinge communicatie. Vele initiatieven heeft hij ontplooid om de gildebroeders in plezierige sfeer onderling in contact te brengen. Na zijn koningschap, in augustus 2000, zou Tonny weer in zijn geboortestad Den Bosch gaan wonen. Het huis in Nuenen werd verkocht en in afwachting van de oplevering van hun nieuwe huis in Den Bosch ging Tonny, samen met Lenny zijn vrouw, 'zigeuneren'. In april 2001 bleek Tonny ernstig ziek te zijn, wat hij maar moeilijk kon aanvaarden met zijn levenslustige inslag. Zijn laatste dagen heeft hij samen met zijn gezin thuis in de nieuwe woning doorgebracht. Zijn laatste woorden waren: „Blijf de mooie dingen van het leven zien”.

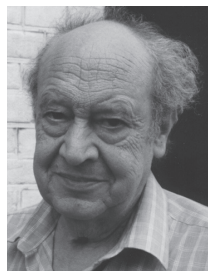
Sint Antonius Abt, Vorstenbosch

Toon van der Heijden

Op 26 april is plotseling keizer Toon van der Heijden (95) overleden. Op 22 april had hij samen met zijn kinderen, kleinkinderen en achterkleinkinderen (samen meer dan 150) zijn laatste verjaardag gevierd in de accommodatie van het gilde. Toon was in 1952 lid geworden van het gilde en spoedig kreeg hij de taak het vaandel te dragen. In 1972 schoot hij zich tot koning en in 1976 en 1978 wederom waardoor hij keizer werd en zijn zoon Adriaan het vaandel overnam. Op koninginnedag (30 april) is de keizer ten grave gedragen door zijn gildebroeders en uitgevendeld door zijn zoon Adriaan.

Sint Barbara - Sint Sebastiaan, Vught

Gerard Daamen

Na een slepend ziekbed is 11 juli Gerard Daamen (76) overleden. Daamen was plaatselijk en in de regio bekend als gewaardeerd koperslager en zadelmaker. Hij was lid van het gilde sinds 1979; vervulde binnen de 'blauwe schuts' onder meer de functie van oude deken en

was daarnaast een enthousiast schutter. Hij was een gildebroeder in de ware zin des woords. Nooit werd vergeefs een beroep op hem gedaan. Zijn talenten als koperslager en zijn ambachtelijke creativiteit stelde hij veelal in dienst van het gilde. Zo maakte hij prachtige koperen emblemen voor de zgn. brandstokken van het gilde, maakte van alpaca (imitatie zilver) fraaie draagmedaillons voor de gildeszusters en twee draagschilden (sikkels) voor bestuursleden. Bij verschielingen wist hij iedereen weer te verrassen met fraaie prijzen in de vorm van koperen mini-gildetrommen, schutsboompjes en koperen herinneringsplaquettes. Op maandag 16 juli is van hem tijdens de uitvaartdienst met gilde-eer in de Sint Petruskerk afscheid genomen. Gerard was tevens jarenlang 'boegbeeld' van de Gildetromannonce.

Sint Martinus, Waalre

Op 22 mei overleed Sjaak Biemans (88), vanaf de heroprichting lid van het Sint Martinusgilde Waalre. Na een druk beroepsleven als aannemer en taxateur heeft hij nog geruime tijd mogen genieten van de rust en zijn vele contacten in De Hoevenakkers. De laatste tijd liet zijn gezondheidstoestand niet meer toe, dat hij actief deelnam aan het gildeleven.

Nol Morren

Sint Joris, Zesgehuchten

Op 12 juni is plotseling overleden oud-hoofdman en actief gildebroeder Nol Morren (85).

Hij was een man, die dienstbaar was voor de samenleving, en zich ook binnen het Sint

Jorisgilde van Zesgehuchten belangeloos inzette. Sinds 1977 was hij lid van het gilde. In 1978 werd hij hoofdman en onder zijn bezielende leiding werden statuten voorbereid, werd de toenmalige burgemeester L. van Erp aangetrokken als eredeken en de kringgildedag 1983 naar Zesgehuchten gehaald. De tentoonstelling over Sint Joris in 1983 en de restauratie in 1990 van de oude vaandels van het gilde waren zijn initiatief. En voor de bouw van een schietterrein nam hij de eerste stappen. Nol was 12 jaar voorzitter, 8 jaar plaatsvervangend raadsheer voor district Oost van kring Kempenland en 3 jaar afgevaardigde van de NBFS. Na zijn terugtreden als voorzitter bleef hij actief als adviseur voor bestuur en leden. In 1998 ging onder zijn voorzitterschap een commissie aan het werk om een nieuw uniform te ontwerpen. Onlangs nog zat hij in de stichting die de tentoonstelling 'Heiligen van de Geldropse gilden' voorbereidde.

Mogen zij allen rusten in vrede ■

van Herp
music fashion

introduceert uit eigen fabriek
exclusieve gildekleding voor:

Gildebroeders-, zusters en jeugdleden

Bel voor informatie:
(013) 511 06 12

Mobiel:
06 - 22 46 45 55

Of fax:
(013) 511 06 13

Adres:
Spoorakkerweg 11
5071 NC Udenhout (gemeente Tilburg)

Seezo uniformen

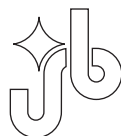
zorgen voor een perfecte presentatie

—
muziekcorpsen
concertmusici
showdrumbands
majorettes
schutterijen
brandweercorpsen
bewaking
chauffeurs

Seezo
meesters in maatwerk

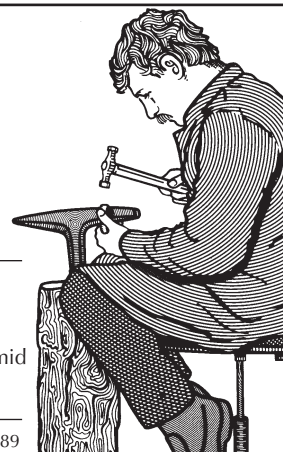
Seezo Uniformen St. Janstraat 38, 7256 BC Keijenborg Gld.
Tel. (0575) 46 16 41 / fax 46 26 69
E-mail: info@seezo.nl - Internet: www.seezo.nl

- Goud en Zilver
- Reparaties
- Veranderingen
- Nieuw werk
- Eigen ontwerp
- Gildewerk
- Graveren

John Bijsterveld
Meester Goudsmid/Edelsmid

Leenderweg 37, Valkenswaard, Tel. (040) 204 24 89

JUWELIERS - HORLOGES
Jan Andriessen
DORPSSTRAAT 28
5708 GK HELMOND (STIPHOUT)
TEL. (0492) 55 07 92
FAX (0492) 52 22 69

GILDEKLEINTJE

Jeugdleden van het Sint Ambrosiusgilde Loon op Zand gefeliciteerd met de individuele prijzen en zeker met de 1e prijs groepsvendelen en ook met 1e prijs groepstrommen op Kringgildefeest Maasland op 1 juli in Vorstenbosch

WILLIGERS makers van vaandels,
vendels en andere
gildeattributen

Joke Willigers (V.H. H.M. Waters)
Zand 33, 5757 RX Liessel (0493) 34 25 68

Noordbrabantse Federatie van schuttergilden

Agenda

Zoals in onderstaande agenda te zien is, zijn er weer samenvallende gildefeesten. Wij doen nogmaals nadrukkelijk een beroep op u om dit bij het organiseren van uw gildefeest te voorkomen. Met overeenstemming tussen de betreffende kringbesturen en gilden zijn maximaal twee samenvallende gildefeesten acceptabel. Zie in eerste instantie de lijst van gildefeesten in het NBFS-vademecum. Een bijgewerkte lijst van aangemelde c.q. goedgekeurde gildefeesten over meerdere jaren is bij het federatiesecretariaat te verkrijgen.

Gildefeesten NBFS in 2001

30 september

Ned. Gildekampioenschap kruisboogschieten op wip, te Oirschot bij de O.L.Vrouwebroederschap

13 oktober

Hoofdliedendag in Den Bosch.

Opluistering door gilde Sint Barbara-Sint Joris Boxtel

Gildefeesten NBFS in 2002

26 mei

Kringdag Land van Cuijk, te Heijen bij het Sint Dionysiusgilde

26 mei

Federatietoernooi kruisboogschieten op wip; aanvraag O.L. Vrouwegilde Zeelst

26 mei

Kampioenschap Brabants wipschieten vrije-hand Federatie Wipboomschutters

2 juni

Kringdag Maasland, te Gemonde bij het Sint Joris-Sint Catharinagilde

9 juni

Kringdag Kempenland, te Waalre bij het Sint Martinusgilde

23 juni

Kringdag Baronie-Markiezaat, te Etten-Leur bij het Sint Hubertusgilde

23 juni

Kampioenschap Brabants wipschieten opgelegd Federatie Wipboomschutters

25 augustus

Kringdag Kwartier van Oirschot, te Diessen bij het Sint Jorisgilde

1 september

NBFS-toernooi gewerschieten in Kring Baronie-Markiezaat

8 september

Vrij Gildefeest Land van Cuijk, te Oploo bij het Sint Matthiasgilde

8 september

Vrij Gildefeest Kwartier van Oirschot, te Moergestel bij het

Sint Catharinagilde

15 september

NBFS-toernooi vendelen-trommen-bazuinblazen en standaardrijden in Kring Kwartier van Oirschot

12 oktober

Hoofdliedendag in Den Bosch. Opluistering door een gilde uit kring Peelland

Gildefeesten in 2003

25 mei

NBFS-toernooi kruisboogschieten op wip; aanvraag Sint Matthiasgilde Oploo

1 juni

Kringdag Kempenland, te Budel bij het Sint Jorisgilde

15 juni

Kringdag Maasland, te Waalwijk bij het Sint Ambrosiusgilde Baardwijk en het Sint Crispijn-Sint Crispiniusgilde Besoijen

22 juni

Vrij Gildefeest Kwartier van Oirschot, te Oirschot bij het Sint Jorisgilde

12 juli

Kringdag Kwartier van Oirschot, te Biest-Houtakker bij **O.L. Vrouwe Broederschap**

30 augustus

Europa-Schutterskoning-schieten te Vöcklabruck, Oostenrijk

31 augustus

Europees Schutterstreffen te Vöcklabruck, Oostenrijk

7 september

NBFS-toernooi Brabants gewerschieten op wip in Kring Land van Cuijk

21 september

NBFS-toernooi vendelen-trommen-bazuinblazen en standaardrijden te Aarle-Rixtel bij het O.L.Vrouwegilde

11 oktober

Hoofdliedendag in Den Bosch. Opluistering door gilde uit Kring Baronie-Markiezaat

Gildefeesten in 2004

06 juni

Kringdag Kempenland, te Duizel bij het gilde Sint Jan-Baptist

05 september

NBFS-toernooi gewerschieten in Kring Kempenland

19 september

NBFS-toernooi vendelen-trommen-bazuinblazen-standaardrijden in Baronie-Markiezaat

9 oktober

Hoofdliedendag in Den Bosch. Opluistering door gilde uit Kring Land van Cuijk